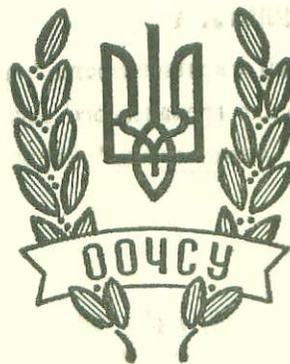

ВІСНИК

VISNYK the **HERALD**

супільно-політичний місячник

РІК XXXIII, Ч. 5
YEAR XXXIII, No. 5

ТРАВЕНЬ — 1980
MAY — 1980

ЦІНА 0:90 ЦЕНТІВ
PRICE \$0.90

ВІСНИК

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

З М І С Т

Звернення Президії СУВФронту	1
БОГДАН ЛІВЧАК — „Дух“ детанти	3
О. К. — Намагання відродити москвофільство	7
Із програм радіогодини „Пісня України“ (Пітсбург)	9
В. БУДЗЯК — За вченням д-ра Дмитра Донцова	10

СТОРІНКА ОЖ ОЧСУ

НАДІЯ НАУМ — Конструктивне засідання Крайової Ради УККА	13
АЛЛА КОССОВСЬКА — Флорида (нарис)	15
До уваги вчителям	17

ІЗ ЖИТТЯ ВІДДІЛІВ

Річні Збори у Клівленді, Сиракюзах, Філядельфії	18-19
Вшанування пам'яті ген. Тараса Чупринки-Шухевича в Балтиморі, Асторії, Н. Й., Філядельфії	20-21

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА

Нові промахи в „Енциклопедії Українознавства“, т. 8	22
ПРОФ. І. ЛЕВАДНИЙ — Лицар громадського обов'язку	23
ПАНЬКО НЕЗАБУДЬКО — „Свято вулиці“ (Фейлетон)	

ГРИГОРЕНКІВСЬКА ГРУПА І МАДРИДСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Як повідомляла „Свобода“ від 2 квітня ц. р. в інформації п-і ред. Д. Волянської „Нарід хоче знати“ — Григоренківська закордонна група не буде ставити в Мадриді при перевірці Гельсінкських умов питання про вихід України із складу ССРСР.

Ген. П. Григоренко заявив, що то справа СКВУ, „а не Української Гельсінкської Групи“ (яка, однак, збирає гроші на поїздку до Іспанії від українських політичних емігрантів-самостійників).

ВІСНИК

ЗВЕРНЕННЯ

Цього року проминуло 30 літ, як у боротьбі з вічним нашим ворогом — Москвою впав Головнокомандувач Воюючої України сл. п. Роман Шухевич-Тарас Чупринка.

З його смертю не припинилася визвольна боротьба українського народу. Змінилися лише форми, способи, методи боротьби — прапори цієї боротьби взяло в свої дужі руки молоде українське покоління. **Ті самі прапори і та сама ціль: українська самостійна незалежна держава.**

Боротьба України з Москвою йде далі — на рідній землі, в тюрмах, в концтаборах, на засланнях і в усьому світі. Напереді тисячі незламних, невгнутих борців на різних місцях і відтинках національного життя народу борються і ставлять опір московському наступові.

Серед цих борців — син сл. п. Романа Шухевича Юрій Шухевич, вірний ідеям свого великого батька, арештований ще 1948 року 15-літнім хлопцем, карається в московських тюрмах і концлагерях. 35 років — такий драконський присуд дали йому московські опричники.

Москва далі й ще більше різними способами переслідує і гнобить український народ — нищить його культуру, історичні й архівальні пам'ятки, мову, релігію, звичаї, намагаючись перетворити наш народ у советський, тобто — в московський. Передових борців народу саджає в тюрми і концтабори, висилає на далекі заслання, вбиває.

Але даремно! Український народ бореться й буде боротися доти, аж знов стане незалежним господарем на своїй власній землі у своїй незалежній державі.

Ми — кров від крові, кість від кості і дух від духа українського народу — різними способами й акціями допомагаємо йому в боротьбі.

Організації Українського Визвольного Фронту в усьому світі, що діють під кличем „Всі наші сили на

допомогу Україні!“, продовжують акцію допомоги й оборони України.

Закликаємо посилити і скріпити акцію оборони України, ставлячи домагання звільнити українських політичних в'язнів і зокрема в цьому році в'язня з найбільшим вироком (35 років!) Юрія Шухевича.

Кличемо до акції всі Організації Українського Визвольного Фронту в усьому світі й особливо нашу молодь та всі українські організації.

Всі на Фронт! Всі до акції!

ВСІ НАШІ СИЛИ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНІ!

Президія

Світового Українського Визвольного Фронту

Микола Щербок

ТРИ ВОЖДІ

Перший поліг у Парижі
Від ран і жорстоких мук —
Кулі, смертельні, хижі,
Звалили його на брук.

Другий віддав в Роттердамі
За Україну життя,
Той, що на київські брами
Із Січовими Стрільцями
Підняв синьо-жовтий стяг.

А третій упав під Львовом —
Героєм УПА поліг,
Коли, мов залізним колом,
У бою, в сипучий сніг
Ворог криївку обліг.

Лицарі, що боронили
Волю від лютих навал:
Отаман і полководець —
Петлюра і Коновалець,
Та в грізних боях повстанець,
Чупринка, наш генерал.

УКРАЇНСЬКИЙ МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ

В історії кожного народу сливе кожний місяць у році позначений видатними подіями, а особливо в нашій, українській історії.

Згадаймо лише кілька історичних дат, найбільш маркантних.

24 травня 1125 року помер передовий український князь Володимир Мономах, який зразково дбав про добро і єдність України-Руси та залишив знаменитий „Заповіт“ своїм дітям. Між ін., він радив: „Не забезпечивши вояків, не лягайте спати“...

У 1594 р. козак-повстанець проти польського наїздника Северин Наливайко організував славу оборону козацького табору проти польського гетьмана Жолкевіча, який так би і не здолав козаків, коли б не знайшовся в таборі юда-зрадник.

14 травня 1648 р. гетьман Б. Хмельницький, перемігши поляків у бою під Жовтими Водами, звільнив Україну від окупанта і розпочав віднову незалежної Української Держави за Гетьманщини.

17 травня московський цар Олександр II підписав ганебний „Емський“ указ про заборону друку українською мовою. Нещодавно українці спалили символічно той „указ“ у місті Емсі, а Нескорена Україна змагається і далі проти російщення.

26 травня 1742 р. помер на чужині, в Молдавії, великий український державник-патріот гетьман Пилип Орлик, інтернований турками.

28 травня 1916 р. помер наш Великий Каменяр Іван Франко. Але в місяці травні дня 14 в 1871 р. народився видатний український письменник Василь Стефаник, а 22 травня 1861 р. труну з тілом Тараса Шевченка перевезли українці до Києва, для поховання великого Кобзаря на Рідній Землі.

Можна б називати ще багато важливих і цікавих, а часто й терпких, дат у нашій історії в місяці травні. Та в новіших часах три події домінують над усіми:

● 3-го травня 1924 р. загинув духово закатований червоною Москвою основоположник українського наукового націоналізму МИКОЛА МІХНОВСЬКИЙ в окупованій Україні, автор праці „Самостійна Україна“, в якій ще задовго до IV Універсалу Центральної Ради в Києві домагався створення УСС-Держави;

● 25 травня 1926 року з руки скритовбивці Шварцбарда загинув у Франції Головний Отаман

СИМОН ПЕТЛЮРА, який писав: „Єдино боротьбою, упертою і безкомпромісовою, ми показали світові, що Україна є, що її народ живе і бореться за своє право“.

● 23 травня 1938 року загинув з руки московсько-большевицького агента у Голляндії полковник ЄВГЕН КОНОВАЛЕЦЬ, командант Корпусу Січових Стрільців у вільному Києві, творець Української Військової Організації, УВО, та Організації Українських Націоналістів — ОУН, що стала передовим загоном в історії боротьби України за віднову власної тисячолітньої державности.

Їхня смерть не знесилила, а духово підсилила тих, які ішли і йдуть у перших лавах Борців за національно-державні і людські права українського народу, а перед ведуть у цих загонах Організації Українського Визвольного Фронту у всьому світі.

Як писав Валентин Мороз: „Знищені — стають прапором“, — так і сталося в нашій новішій історії, бо прапором став славетний Генерал Тарас Чупринка-Роман Шухевич, прапором став народний Провідник Револуційної ОУН Степан Бандера.

З цими визвольними прапорами прийдемо до українського центру світу — до рідного, тисячолітнього, завжди молодого і завжди непереможеного ворогами столичного Києва!

Іван Франко

ЗЕМЛЕ МОЯ...

(Уривок)

Земле моя, всеплюющая мати,
Сили, що в твоїй живе глибині,
Краплю, щоб в бою сильніше стояти,
Дай і мені!...

Дай і огню, щоб ним слово налити,
Душу стрясать громовую дай власть,
Правді служити, неправду палити —
Вічну дай страсть!

РОСІЙСЬКА ІМПЕРІЯ — ЦЕ ДУШОГУБКА
НАРОДІВ...

Московський в'язень Іван Гель, 1979 р.

Богдан Лівчак

„Дух” Детанти

Наприкінці грудня 1979 р. сколихнула світ вістка, що „миролюбна” Москва по-зуби озброєною армією напала на сусідній до СССР Афганістан.

Ми були свідками, як на Раді Безпеки ця „миролюбна” Москва поставила „вето” на вимогу, щоби вона забрала своїх „бойцов” з Афганістану, мотивуючи тим, нібито уряд Афганістану сам „запросив” Москву.

Якщо подумати, що це справді були запросини, то чого ж там кров ляється на воєнних побоєвищах? З тими „запрошеннями” Москви, то така сама правда, як з вломом бандита до чужої хати, чи чужої каси.

Колись сухе московське князівство розрослося до сучасних розмірів московської імперії, і в кожному випадкові підбою народів та звірська імперія діяла якраз на „запрошення”... усіх тих уярмлених народів, включно з Україною!..

Як колись, так і зараз звелічники московського государства мали і мають виправдання за свої підбої. Московські імперіялісти мали і мають свої „виправдання”, мовляв, приєднання України і Грузії до Московщини було меншим злом порівняно з перспективою потрапити під владу Польщі, Туреччини чи Ірану, бо це було б колоніальним загарбанням.

Тарас Шевченко так написав про московських царів-завойовників:

Це той, Перший, що розпинав
Нашу Україну,
А Вторая dokonала
Вдову сиротину,
Кати, кати, людоїди!
Наїлись обое. Накрались!..

Отак розумів наш Шевченко тодішні „запросини” московських людоїдів.

А чи інакше є зараз? Московська банда розгромила молоду українську державу, та є і досі серед нас „вчені”, які вбачають у тім розбої легітимність (УНР—УССР, див. „Енциклоп. Українознавства” т. 8).

Таке щось існує серед нас, це стосується, нас самих; цим світ не переймається, бо для них і досі здебільшого існує одна „Раша”.

Однак, не можна заплющувати очі на справу, коли визначні американські журналісти поширюють страхітливі думки у своїх синдигованих статтях. Таке щось написав Джеймс Рестон, мовляв, Москва безоглядно провадить свою політику, але в ім'я оборони своїх границь! Брутальний, звірський напад, коли озвірілі москвини винищують цілі села афганістанців, той журналіст називає „обороною границь”. Треба ствердити, що є ще багато американців, які в цілості не здають собі справи з імперіялістичних зазіхань московських горлорізів.

Сен. Мак Гаверн обчислив, що американські фермери через проголошення през. Картером ембарго на збіжжя для Москви втратять 15 мільярдів дол. Треба запитати цього сенатора, чи він здає собі справу, що станеться з американськими фермерами і взагалі з американським промислом, якщо — за словами журналіста Рестона — Москва почне боронити свої границі в Ірані, в Пакістані, в Югославії, чи може й на Кубі?..

Без сумніву, усі ці роздумування і висновки американців про торгівлю з Московією є водою на московський млин. Не треба десь далеко шукати прикладів шкідливості тих бізнесів з Московією.

Здорово думаючи американці вже виявляють, як це „виплачується” давати голодній Москові усяку технологію. Так журналіст Джек Андерсон опублікував статтю, у якій стверджує, що якраз за допомогою американської технології Москва змогла перекинути свої полчища до Афганістану, взяти територію під свою контролю і може поборювати протимосковських національних повстанців.

Андерсон стверджує, що московських вояків у Афганістані транспортують автами, будованими при допомозі американської технології у величезній фабриці вантажних авт (15-30-тонної потужности) над рікою Кама, за 600 миль від Москви. 29% техніки у тім величезнім комплексі — це американська машинерія. Чи не парадокс, чи не злочин, що американці знають про недомагання московського транспорту — і допомагають далі розбудовувати військового характеру об'єкти.

Джек Андерсон пише, що за президентури Ніксона представники Пентагону противилися переда-

ванню американської технології Москві, твердили, що Москва буде це використовувати у військових цілях. Він додає, що справу продажі технології дуже підтримував тодішній державний секретар Кіссінджер (відомий „архітект“ дивного закінчення в'єтнамської війни — В. Л.). Андерсон покликається на документи, які є в Білому Домі й в Пентагоні.

Всі перестороги зі сторони Пентагону, Департаменту торгівлі, як також розвідчих агенцій американський уряд не хотів брати до уваги. Щойно тверда дійсність у Афганістані показала, що державні американські чинники діяли щонайменші небережно.

Тепер през. Картер заявляє, що він змінив свою думку щодо московських вожак. Він закинув їм відверто, що вони, чи радше сам московський цар Брежнев — бреше. Та, однак, през. Картер доходить у своїх потягненнях до мильних рішень. Це до певної міри стосується і ліквідації американського консульства в столиці України, хоча так багато труду коштувало, щоб на той консулят Росія взагалі погодилась.

Або згадаємо про дивну роллю американських державних чинників у справі Нікарагви. Справа Нікарагви не є ще справою „пожовклих листків“. Ще нема року, як зліквідували ненависну „диктатуру“ Сомози. Усі, як на помах якоїсь магічної палички, а вже особливо ліберали, стреміли до найскорішої зміни, бо ж 53 років тривала ота осоружна „диктатура“. Цікаво, що не було і нема жадних голосів про зміну дійсно звірської диктатури в Кремлі, яка вже 62 роки проливає ріки крові і зараз на теренах Афганістану це саме продовжує.

Зараз годі точно ствердити, хто і скільки спричинився до того „благородного“ кроку у Нікарагві, кому так дуже залежало на заміні правої на ліву диктатуру. Ще дивніше, що якраз державний секретар С. Венс брав дуже активну участь у ліквідації диктатури Сомози у Нікарагві. Преса тоді писала, що „виступ і заява Венса були несподіванкою для членів ОАС“, бо ніхто не сподівався, що уряд ЗСА запропонує таку радикальну розв'язку конфлікту в Нікарагві, як усунення від влади през. Сомози. І це тоді, коли секретар Венс заявив представникам ОАС, яка охоплює 27 держав, що є „незаперечним фактом, що комуністична Куба та інші країни активно втручаються у внутрішній конфлікт Нікарагви“.

А вже, коли Сомоза уступив, тоді „чинники з державного департаменту, як писала преса, вимагали від нього, аби він вплинув на тимчасового президента Франціска Уркуйо Маліяноса, щоби і той уступив зі свого становища та передав владу... повстанській хунті. З державного департаменту грозили Сомозі, що коли він відмовиться, то уряд ЗСА не дозволить йому (Сомозі) перебувати в цій країні. Виконавши вимогу державного департаменту, Сомоза пізніше заявив, що це домагання було „великою політичною помилкою“.

Зараз покищо в Нікарагві є гейби „тиша перед бурєю“. Виходить, що треба трохи подождати, тим більше, що „центр“ у Москві мав і має готові пляни для „роботи“ у світі.

Притихла справа і з московським військом на Кубі, та ніхто й не знає, що діється в Нікарагві (про яку вже писали, як про другу Кубу).

Тепер прийшла черга самій матушке Рассеї брязнути шаблою, бо ж її нібито „запрошують“ до кривавого танку.

Я навіть історію з Нікарагвою, як незаперечний факт, з яким молодечим запалом, гідним неофітів, американські державні чинники піддержували „духа“ детанти, не оглядаючись на наслідки тієї, не раз безглуздної, дії, можливо що кимось і підшептуваної.

Чи ж могли ті мерзенні вожаки у Кремлі сподіватися якогось рішучого акту зі сторони Заходу супроти їх бандитського нападу на Афганістан? Ні, вони вже звикли до того стоїчного спокою державних мужів Заходу... Бойкот Олімпіади в Москві? — це лише 1/100 того кроку, який треба зробити.

Кажуть, що історія вчить людей, та це не зовсім вірно. Щось подібне, як зараз сталося в Нікарагвою, — 5 років тому збулося з Полуд. В'єтнамом. І хоча кол. през. Ніксон критикував през. Картера, що він не вміє приєднувати приятелів (це було у зв'язку з Іраном і Нікарагвою), та ж так само „приєднав“ Ніксон і президента Полуд. В'єтнаму...

Поставмо запит: чи ж не краще було мати приятелів у Полуд. В'єтнамі, Камбоджі, Ляосі, післявши до дідька „дух“ детанти? Напевно сьогодні по чорній Африці не гасали б на московських танках кубинські вояки, вихованці бородатого бородача Маркса.

До речі, варто згадати про тих кубинців. У „Свободі“, у зв'язку з бандитським нападом московських

звірюк, була замітка, чому Москва не післала кубинських найманців до Афганістану? По-різному можна підходити до тієї замітки, одно здається правдивим, що автор у „Свободі“ дуже слабо орієнтується у військовій справі. Москва добре знає, куди кого післати. Кубинці в Афганістані стільки б навоювали, що кіт заплакав. По-перше, це ж не Африка, де чорні на гук танків утікають як зайці у ліс, а по-друге, де ж кубинці могли б витримати кліматичні афганістанські умовини, коли вони зроду-віку навіть снігу не бачили?

Як я вже зазначив, Москва ніяк не сподівалася рішучого спротиву ні у самому Афганістані, ні тим більше у цілому світі. Рішення ООН, де 104 держави осудили бандитський наїзд Москви, її таки де-що заскочив, — то був цілком заслужений поличник тим „гуманістам“.

Але і далі на Москву таки ще працюють ріжншерсті пацифісти.

Ось візьмим таке: в пресі з'явилася дуже підлесна замітка, під наг. „Хто наказав інвазію на Афганістан?“ Сам такий запит викликає здивування. Мовляв, ні Брежнев ні Косигін не були рішальними чинниками, котрі наказали московським військам почати інвазію на Афганістан... Щось таке не є цілком відірваним явищем на московському овиді. Подібне було кимось із Кремлю спрепароване під час нападу московських полчищ на Чехо-Словаччину 1968 р. Брежнева представляли як невинну овечку, а всю ту військову вахканалію мав би зробити „хахол із Києва“ — П. Шелест.

Так і зараз „знавці“ твердять, що інвазію на Афганістан рішено без участі Брежнева. Щодо Косигіна, то вважаю, що він і так, без кивка Брежнева, є велике нічого. Ті „знавці“ твердять, що інвазію на Афганістан заплянували „тройка“, до якої входять Андрій Кириченко, Дімітрій Устінов, Андрей Громико, а ще допасували і Михаїла Суслова.

Та вже не першина, що усякі „знавці“, советологи, аналітики видумують несотворенні речі, або ж їх хтось підказує, бо верховодам у Кремлі йдеться про те, вони були кришталево чистими перед тим „гнилим Заходом“.

Та й не кінець тим видумкам. Ще кумедніше виглядає, що член американського уряду, який не подав свого прізвища, сказав що, мабуть, вже ні Брежнев, який змагався за втримання детанту з ЗСА, ні

Косигін не відіграють головної ролі в Кремлі, яку вони мали досі...

Що у Кремлі можуть заіснувати всякі несподіванки, то про це годі сперечатися. Та дивними виглядають теревені про „тройку“, коли у тім самім часі през. Картер мав розмову на „гарячій лінії“ з цим, власне, вожакою Брежневим, і він, Брежнев, намагався брехнею виправдати своє рішення.

Кому потрібні, пробачте за слово, буйди про „тройку“, та ще із хохлом Андрієм Кириченко у проводі, нібито поважним кандидатом на місце Брежнева?

Це все потрібне на те, щоб ненависть народів за бандитські вихватки озвірілих московських горло-різів не спадала на московський нарід і на них самих; це все скероване на вибілювання „Голи Ра-ша“.

Подібне чуємо і з уст тутешніх дисидентів, мовляв, московський нарід є у ще гіршому „ярмі“ (лапки мої, — Б. Л.) ніж усі інші народи теперішнього московського царства ССРСР.

Таке саме було і з нападом на Чехо-Словаччину: хохол із Києва „послав“ туди московські полчища ліквідувати „соціалізм з обличчям“...

Тепер московські виродки поширюють буйди, що хохол з Києва „послав“ московську армію на Афганістан, щоб усі народи Азії, і усі мусульманські народи — ненавиділи український народ за ті вбивства, які там вже є і які у ще більшій мірі будуть (американська розвідка повідомила, що до Афганістану прибули свіжі московські відділи на вантажних автах ТМС — 65, яких уживають при очищуванні терену, зараженого хемічними речовинами — отруйними московськими газами. Із зізнань наочних свідків відомо, що в'єтнамські відділи вживали при поборюванні ляоських партизан хемічних речовин московського виробу).

Цікаво, чому така тиша, така мовчанка? Чому усі закордонні ліберали і пацифісти гейби води у рот набрали? Чому не кричать, як недавно кричали „Стап кіллінг“? Чи у них дійсно мозки навиворіт?

І це лише частина того, що натворив „дух“ детанту.

**ПОНЕВОЛЕНІ НАРОДИ ДАЮТЬ ЗРАЗКИ ГЕРО-
ІЧНОЇ БОРОТЬБИ ПРОТИ КОЛОНІАЛІЗМУ РОСІЇ.**

Ярослав Стецько

ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ В НЬЮ ЙОРКУ В ОБОРОНІ ЮРІЯ ШУХЕВИЧА І ПРАВ УКРАЇНИ

Без огляду на дощ і холодну погоду, в суботу 29 березня 1980 р., маси людей, переважно молоді, відгукнулись на заклик ТУСМ і вийшли на демонстрацію в обороні Юрія Шухевича та національно-державних прав України. Демонструючи молодь підтримали члени різних організацій Українського Визвольного Фронту. Вшанувати пам'ять загинулого 30 літ тому в бою з Москвою Головного Командира УПА Тараса Чупринки-Романа Шухевича, в ранній молодості вихованця Пласту, і домагатись волі для Юрія Шухевича прийшли також керівники Пласту і багато пластунів, а з Трентону вони прибули спільно великим автобусом із сумівцями і членами ТУСМ-у, що було особливо відрадным явищем.

У демонстрації з усіх нових дисидентів з України взяв участь лише Валентин Мороз.

До 600 осіб спершу демонстрували від 2 г. 30 хв. на площі при 1-й авеню і 47-й вулиці, з синьожовтим прапором на чолі і з сотнями плякатів із світлиною Юрія Шухевича з синьком та відповідними написами. П. Андрій Прятка, голова Т-ва Української Студіюючої Молоді в Америці, та інші провідні члени ТУСМ керували демонстрацією. Маса молоді дзвінкими голосами скандували: „Свободу Україні, свободу Шухевичеві, свободу Руденкові!“ або „Смерть Москві, хай живе вільна Україна!“

Шкільна молодь, переважно члени СУМ, прибули не лише з Нью Йорку й околиць, а і з дальших місцевостей: двома автобусами із Трентону, Ньюарку. Студенти А. Прятка, І. Зварич, п-а Ірина Реєнт та ін. через голосники подавали запити, на зразок: „Чого ми хочемо?“ — і у відповідь лунало молоде-

че: „Свободи Україні! Свободи Юрієві Шухевичеві!“

З цими й подібними гаслами, в тому „Геть російський імперіалізм!“ — демонстранти помаршували, в супроводі загону кінної поліції, вулицями Нью Йорку. Студенти роздавали тисячі летючок англ. мовою, в яких ТУСМ інформував, що те, що сталося тепер в Афганістані, Росія вчинила в Україні у 1918-20 роках, а також про долю сина Головного Командира УПА, Юрія Шухевича, який з дитинства перебуває в тюрмах і таборах, бо не зрікся ні свого Батька-Героя, ані його визвольних ідей.

Мітинг поблизу советської амбасаді на 67-й вулиці відкрив А. Прятка. Коротко промовляли, обвинувачуючи Росію, в агресії, насильстві й безбожництві і домагаючись свободи для Юрія Шухевича та ін. Нескорених: Валентин Мороз, представник Афганського Комітету Борців за Свободу Халіль Масуді і Андрій Прятка.

Спаленням червоного прапора і співом „Ще не вмерла“ демонстрація закінчилась по 5-г. ввечора. Біля ОН тривала укр. протестаційна голодівка. (п.)

„ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ“ ПРО СУЧАСНУ СИТУАЦІЮ

Поширений тижневик „Шлях Перемоги“ в ч. 9 1980 р. у статті С. Борецького під наг. „За український зміст боротьби“ так визначив сучасне „згрупування“ новітніх москвофілів закордоном:

„Досі існував одношільний фронт українців на еміграції проти московських загарбників. Не ми внесли тепер у тому відношенні пролім. Протимосковський фронт ламає лівацька й москвофільська мафія — група із ген. П. Григореном і Ко, яка стає в захист окупанта України — москалів, а визначає ворога протилежно до того визначення, яке досі було загальноприйняте українською громадськістю. Партократія — по їхньому, — а не москалі — окупант України! „Свобода“, орган УНС, де є масово члени ОУВФ, захищає цю шкідливу Україні позицію“.

ЛІТАК ІЗ СМЕРТНОСИМ СВІТЛОМ

Американська бойова авіація закінчила випробування літаків, на яких немає кулеметів чи бомб, а лише пристрій „лейзера“. Струменем сконцентрованого світла такий літак скоро зможе збивати ворожі ракети в повітрі.

“VISNYK” — “THE HERALD”

Published by Organization for Defense of Four
Freedoms for Ukraine, Inc.

Monthly except July and August, when bimonthly.
Second class postage paid at General Post Office,
New York, N. Y.

Board of Editors

Address: P. O. Box 304, Cooper Station,
New York, N. Y. 10276

НАМАГАННЯ ВІДРОДИТИ МОСКВОФІЛЬСТВО

Москвофільство залишилося чорною плямою на карті нашої історії 19 століття, коли Галичина була країною хлопа і попа, того бідного хлопського попа, того нашого хлопського попа, що стояв в полі посиленої уваги Москви й в своїй безпорадності був слугою чужого пана. Приймаючи юдині рублі, він свідомо чи несвідомо доводив свій край до декультуризації та присипляв здорові відрухи національної свідомості українського села, над яким він мав необмежену моральну владу. Коли заходи задля москвофільства спаралізувала боротьба так званих народовців, то, довго ще після окупації Західної України Польщею, Москва насаджувала російське православ'я на Лемківщині, бажаючи відокремити її від Галичини, що їй якийсь час удавалось. Скільки шкоди завдало це штучно запроваджуване москвофільство культурним діячам Галичини, що й без русифікації мали чимало клопотів з ненажерливою Польщею! Проте тим нездоланим здавалося заходам Москви прийшов кінець після Національної Революції. В той час москвофільство було вже збанкрутованою позицією й існувало вже тільки під принизливою назвою хунівства.

В часах нашої молодості, у Львові Народний Дім, що його в минулому столітті опанували москвофіли або старорусичи, був уже нашим і на вечорниці в цьому домі українські студенти не допускали дітей москвофілів, як чужих. А більшість дітей старих русофілів уже не були, як їхні батьки, „хрунгами“, а членами студентських організацій, не рідко підпільних, що ставили опір новій хвилі москвофільства, так званій ікроїдській, чи советофільській. Вимираючих старих москвофілів добив остаточно прихід червоної армії в 1939 р., бо ж їх в першу чергу як буржуїв повивозили на Сибір. Там вони на власні очі оцінили „русских братів“, задля яких зрадили власний народ.

Після Другої світової війни, особливо в таборах переміщених осіб, не було місця для русофільства. У всіх українців були ще дуже свіжі спогади про московські звірства. Проте знаходились між ними, що уникнули московської заглади, сантиментальні українці, котрі обтерли сльозу над масовими винницькими могилами, толерували й бідних росіян, що поруч з ними хлєптали таборову юшку і нібито ненавиділи большевиків та не раз користувались

правами українських втікацьких комітетів. Треба сказати, що ці бідні росіяни ніколи не осквернили своїх уст нашим, українським словом і часто виявляли шовіністичну ненависть до українців. Покинувши табори, вони покинули й українців.

Тоді не було місця для русофільства серед мас українців з різних земель, які знаходили спільну мову навіть у складних політичних питаннях. Виховані в нібито інтернаціональному дусі придніпрянці ставали лідерами націоналістичних західноукраїнських організацій, що надавало тим організаціям нової освітливої сили. Найкращих наддніпрянських письменників, які врятувалися від москалів, видавали й популяризували культурні діячі з Галичини. Спільне життя в таборах, вперше від історичних часів Хмельниччини — засипало Збруч.

Це було так наглядно, що не могло минути уваги пильного московського патріота, який хоч мав повні руки роботи в своїй розгубленій війною та зустріччю з вільним світом Московщині, злякався того єднання в мініатюрній таборній державі українських мас і намагався всіма силами її розбивати. До менше свідомих, або просто недумаючих українців стали добиратись „гуманні, демократичні, людяні, вселюдські антикомуністи“ й оцінювати, хто до чого буде надаватись: хто лятиме шовіністів, хто вважатиме, що російська церква така сама добра як українська, кого закортить співати в московському хорі, хто лятиме довцовщину, а хто обізве шовіністом загально шановного поета Маланюка... А що вже прислужилась московським провокаторам жовта преса, яка як колись за московські гроші, кожний патріотичний відрух обертала на скандал, яка „викривала“ зоологічних шовіністів, вигаданих фашистів, воєнних злочинців. Під впливами тієї жовтої преси деяка частина, не підозріваючи підступу, стала зразу жертвою московського підступу: вона почала відмежовуватись від націоналізму, як від якогось злочину і навіть соромитись власної в молодих роках націоналістичної діяльності. Безнастанне цькування порядних українців тією жовтою пресою знеохотило і втимило деяку частину емігрантів, і вони відпали від активного життя. Цю зневіру й апатію характеризує гіркий жарт: „Хіба виписатись з українців?“

Іншим етапом русифікації стала, як не дивно, нова

хвиля „демократизації“. Ставши демократом, українець позбувся остаточно „шовінізму“ і зразу знайшов спільників для визволення України в лавах москалів, що так як і ми є проти комунізму. Ще надійніші від тих, що повтікали від революції до Америки на початку століття ті, які зараз приїжджають у вільний світ з ССРСР і говорять про послаблення режиму. Послаблюючи уявно режим, вони покищо послаблюють наш протимосковський фронт тут таки, на еміграції. Вони виступають разом з нами на демонстраціях, вони промовляють на наших національних святах, вони раді б за нас говорити на світових конференціях, вони, врешті, були б не проти того, щоб взагалі керувати нашим життям в Америці чи в Європі...

І хоч ці нові наші спільники („бо ми самі нічого не можемо зробити“) переконують нас, що еміграція це ніщо, з другого боку ідуть за грішми не до московських фондів чи комітетів, а до наших, націоналістичних організацій. Їхнє зацікавлення справою незалежності України і навіть деяка поблажливість до нашого „фашизму“ знову натрапляє на податливий ґрунт, на якому буйно може розцвісти наш старий бур'ян москвофільства. Ми починаємо співати стару пісню про добрий російський народ, про те, що він також терпить (тільки не знати від кого!), зачинаємо завзято воювати з тими, що не хочуть з москалями мати нічого спільного, що радять нам бути обережними. Називаємо їх, вслід за москалями — фашистами, хоч ніхто з українців у тій італійській партії не був. Навіть об'явлюються нові сили в тих, хто вже „втомився“ довгі роки і в „партійні справи“ не хотів встрявати. Вони викрешують у своїх старих організаціях якісь нові „гуманні“ сили, щоб ставати до боротьби... з бандерівцями, бо вони в їхніх спанталечених головах — головний ворог. „Коли нам удасться покласти на лопатки бандерівців“ — тоді „дістануться нам усі установи, наша жертвенна мужва і може навіть почесні“...

І так, „поборюючи бандерівщину“, ці колишні розумні патріоти стають в ряди так званих демократів і виконуватимуть ролі поширювачів русофільства на догоду хитрих москалів, що нібито зірвали з себе накіп більшевизму, але ж московської своєї політики не закинуть ніколи. І знову заливатиме нас хвиля тієї хруніди, з якою так успішно боролися Іван Франко, Дмитро Донцов, Євген Маланюк.

О.К.

„СОЦІЯЛІСТИЧНА КУЛЬТУРА“...

Московсько-більшевицька скупачія триває вже понад 60 літ в Україні, на Сході. Тут подаємо кілька прикладів „соціалістично-комуністичної культури“ та „етики“, висліду поневолення.

Окупаційна газета „Радянська Україна“ ч. 6 1980 р. повідомила, що міліціонер Шрамко у Києві — герой, бо наздогнав злодіїв, перегородив їм дорогу своїм автом... Далі сказано:

„Це лиш один епізод із повсякденного життя інспектора дорожнього нагляду Анатолія Шрамка. За три роки роботи в органах міліції він не раз показував приклади підваги й рішучості. В минулому році, наприклад, він затримав більш як сотню п'яних водіїв. А це значить, що запобіг стільком же, а можливо і більше дорожньо-транспортним пригодам, зберіг життя і здоров'я не одному десятку людей“.

Горілка („водка“) — це державний монополь. Отже, російська імперія сама поширює „білого змія“, особливо в підкорених зброєю країнах.

Інший приклад з того ж самого числа газети (інформація надіслана з міста Мерефи, на Харківщині, цитуємо дослівно):

„Стоїть група молодих людей, весело розмовляють. Але що то за мова — хоч вуха затуляй: брудна лайка, вислови, яких не знайдеш у жодному словнику. А вони ще й пишаються з своєї брутальності. Що ж роблять при цьому присутні? Переважно мовчать, терпляче зносячи словесний бруд, який не має спину. Якось мій приятель, ветеран війни, не стримався, підійшов і сказав:

— Як вам не соромно?

Замовкли. А потім все повторилось спочатку.

Дивишся — і не п'яні, і гарно, модно вдягнені, і на вигляд не якісь там хулігани, а роти аж чорні від непристойностей. Що це, своєрідний шик? Вникає він і поширюється від безкарності“.

Такий наслідок безбожницько-комуністичного імперського виховання московських „надлюдей“... Крадіжки, убивства, викрадання авт, поранення з п'яної руки, бійки, московська брудна лайка — щоденне явище в Україні та і у всьому ССРСР.

Чесних, нескорених людей кидають до в'язниць та психушок. Для отуманення наївняків на Заході — висилають „ансамблі песні і пляски“, в супроводі кагебістів, щоб ... не повтікали!

А все разом це зветься „соціалістичною культурою“.

В Гальченко

ІЗ ПРОГРАМ РАДІОГОДИНИ “ПІСНЯ УКРАЇНИ” У ПІТСБУРГУ

БЕЗСЛАВНИЙ КІНЕЦЬ ДЕТАНТУ

Від самих початків детанту, чи по-українському — відпруження, між комунізмом і капіталізмом, було видко, що та затія була потрібна Росії.

Америка й інші вільні країни Заходу жили і прогресували, але Советський Союз все більше й більше відставав не тільки щодо забезпечення своїх громадян товарами широкого вжитку; а Москва заходила в економічні і політичні борги, з яких не бачила виходу. Треба було наказати червоним дипломатам поводити за кордоном акцію дружніх усмішок, щоб захід забув про російського ведмедя...

Захід, у тому й Америка, пішов на зближення з рабовласницькою московською імперією. Мовляв, краще ж торгувати, ніж воювати...

Посипалися з Москви на Захід різні обіцянки миру, почали їхати сюди бригади Колосової та інших культобманників, почалися обміни студентами, і дійшло до того, що Захід — у своїй несвідомості — посилав навіть американських студентів до Києва... вивчати... російську мову; Америка почала продавати советам складні компютери, Франція навипередки пропонувала їм свої послуги, Японія також була не проти заробити гроша...

Запанував так званий детант, що його особливо пропагував і підгрівав колишній секретар закордонних справ Кіссінджер. Америка і країни НАТО, заколисвані московськими мировими пісеньками, зменшували цілу декаду витрати на озброєння, — а Москва цілу декаду зброїлася із швидкістю фашистських армій Гітлера.

Детант виявляв багато помилок Заходу. Сюди пливли рікою советські комуністичні пропагандивні видання, — але навіть у Москві годі було купити різномовні західні видання; на українські національні видання за кордоном — завжди було в СССР табу. Совети слали на Захід напівсирівці, а вільні західні країни посилали до СССР зразки найновіших досягів важкої індустрії, необхідні для воєнної справи. В Об'єднаних Націях і особливо в ЮНЕСКО Москва мала свою пропагандивну трибуну, а вільні держави світу були в меншості, мусіли мовчати, щоб... не порушити детанту, який їм та ж сама Москва накинула!

Серед української еміграції Організації Визволь-

ного Фронту віддавна боролись проти культ-обману советів, проти братання з убивниками націй і червоними пропагандистами. У самій Америці почали притихати ліваки та п'ятиколонники Москви. Західня Європа відчула в швидкому зброєнні Росії безпосередню загрозу — і НАТО, на спілку з Америкою, почало наново озброюватись... Югославія, Албанія, навіть Румунія почали все більше бокувати від так званого „інтернаціоналізму“ Москви... Комуністичні партії, Франції, Італії, Данії, Голляндії й інші почали засуджувати Советський Союз за переслідування дисидентів. Єгипет, збагнувши московську жадобу — просто вигнав геть червоного окупанта. Студенти-негри з країн третього світу, головню з Африки й Азії, почали повертатись із так званої науки в СССР, в московському інституті імені Люмумби, не комуністами, а антикомуністами, бо побачили на власні очі, як то щасливо живуть мільйони пригночених людей, поневолені народи в новочасній російській імперії СССР.

І коли нарешті імперська Москва посунула танки й гармати на мусульманський Афганістан, — західній світ остаточно збагнув, що Росія — це загарбництво, що СССР — це не тільки наслідник білого московського царя, а й біснுவатого Гітлера.

Америка виграла моральний бій з Москвою в Об'єднаних Націях, які засудили Советський Союз за напад на Афганістан. Америка припинила постачати советам пшеницю, а за нею Австралія і Канада. Америка і Японія припинили продавати складні компютери, які можна використовувати у воєнних цілях. Багато вільних країн заявили, що вони збойкують московську олімпіаду.

На терезах міжнародних подій важитись нині вже не тільки доля Афганістану, Ірану чи zagrożеної Югославії, або й самої Америки: на терезах нових подій починає вже важитись і доля нашої України та інших поневолених Москвою народів.

В Америці небаром буде проголошена мобілізація, поклик до війська.

Будьмо ж і ми — вільні українці у вільній Америці, — в стані мобілізації так, як цього вимагають великі події — в дусі Четвертого Універсалу — в ім'я української держави, в ім'я могутньої Америки і вільної України!

НА РЕЛІГІЙНО-НАЦІОНАЛЬНУ ТЕМАТИКУ

ЗА ВЧЕННЯМ Д-РА ДМИТРА ДОНЦОВА

У збірці творів св. п. д-ра Дмитра Донцова, виданої в 1967 р. під наг. „Хрестом і Мечем“, знаходимо твір — „Хрестом проти диявола“ — який своїм змістом є дуже актуальний тепер, хоч написаний ще в 1945 р. З цього твору ми вибрали частини, які найбільше відносяться до наших, сучасних часів у Америці, і їх тут переповідаємо скорочено, а тому і дещо спрощено.

Дехристиянізація людського життя

Швидким кроком відбувається дехристиянізація людського життя, себто вигнання Бога з душі людини, з родини, зі школи, з мистецтва, з літератури, з громадського життя, з політичного, з міжнародного. На місце християнського способу життя — адорації Розп'ятого Христа, віри в Божий закон, в безсмертність людської душі, у Вищу Силу Божу, що панує над людьми і над світом — на місце цього приходить матеріалістично-атеїстичний спосіб життя: адорація гедонізму, віддання себе егоїзмові, гонити за грошем, за вигодою, насолодою й розвагами.

Дегенерація людини

В людей зникає поняття чести, гріха, батьківщини, національної і громадської солідарності, вірності рідному краю. Багато людей воліють сьогодні читати глупі історії з ілюстрованих журнальчиків аніж кріплячу мудрість Святого Письма; воліють оглядати в журналах світліни боксерів, убивців, гангстерів, аніж образи святих або таких осіб, що є взірцями непохитної віри, душевної твердості, героїзму. Багато сьогодні воліють слухати так звану „модерну музику“ з її варварським вереском, яка роздражнює найнижчі інстинкти людської істоти, запаморочує мозок і вбиває думку, аніж слухати музику Бетговена, Моцарта, Бортнянського, яка виявляє одвічну тугу людської душі за Вічним, і яка ушляхетнює цю душу.

Люди перестають розуміти, що таке плекання духовності або характеру. На багатьох обличчях бачимо відсутність всякого духового виразу, іскри Божої, лише є звикло-рутинна, бездушна усмішка. Вони вже не ставлять над своїм „я“ Бога, якому завдячували свою душевну твердість, мораль, силу

характеру, і внутрішню дисципліну чи карність.

Люди починають поводитися сьогодні неначеб були з желатини — без характеру, без хребта, без стриму, без внутрішньої дисципліни. Втрачають стимул до праці, пошану самі до себе і одні до других, втрачають пошану до рідного краю.

Без християнства люди починають перетворюватися в двоного худобу — без почуття особистої гідності, чести, без шляхетних поривів. Вони стають рабами своїх тілесних забаганок, бо де вмирає в серці страх Божий, що підносить людину до Творця, там залишається тільки страх людський, який принижує людину до стану звіряти, і робить її здібною до всякої нікчемності.

Занепад провідництва державою

Без Християнства сучасні провідники, державні стали людьми з юрби — „такі як всі“. Вони думають, що надхнення і мудрости для важкого завдання провідництва треба шукати не в контакт з праджерелом одвічної мудрости — з Богом-Творцем, лише в контакт з „пересічною людиною“, з людиною пересічного розуму, пересічного характеру і пересічних стремлінь.

Віддання себе егоїзмові

В особистім житті кожний шукає, щоб себе вивіщити. В соціальному житті — це жадаба більше платні, а менше праці. В житті міжнароднім — це егоїзм цасливіших народів, байдужих до поневолення Москвою інших народів, аби тільки в їх хаті був спокій, аби тільки був у світі так званий „мир“, хоч би той „мир“ був потоптаням всіх законів Божеської справедливости.

В політиці — це егоїзм клік, це голосування не за ідеями, а за фінансовими користями, аж до продажу батьківщини за шматок ковбаси. В пресі, це оглушення й баламучення громадської думки. В письменстві — це розпуста і гниль, це звеличування матерії, найнижчих інстинктів тіла.

Як занепадають держави

Детронізуочи Бога-Творця, ставлячи в осередку

людського життя матеріалізм, атеїзм, егоїзм і гедонізм, ставлячи на трон ідолів черева, сексу і гроша, запроваджуючи свободу зраджувати свою країну, пропагувати розпусту, злочин, розхиувати карність і дисципліну, відаючи себе задоволенню найнижчих інстинктів, різних тілесних потреб і забаганок, знецінюючи патріотизм, шляхетні риси характеру, героїзм, посвяту, високі моральні риси, роблячи це все — нарід і держава таким чином прямують до неминучого упадку. І тут не допоможе будівання не знати яких веж вавилонських, не допоможе заводити не знати які реформи матеріальні — все це розсиплеться і вже розсипається в порох, бо де потоптані Божеські закони, там всяка будівля буде будівлею на піску.

Коли в старому Римі настало безвірство, а вслід за тим і тяжкі для старого Риму часи, то поет Гораций, який добре розумів велетенське значення віри в Бога для щастя, добробуту і кріпости нації. перестерігаючи своїх земляків, ось так писав до них: „ Доки ми ще корились богам, то і нам корився світ. Тому, з ними йдім від початку до краю, бо як ні, то грозою темних бід нас Божество зневажене скарає“.

Хто переможе комуно-більшевизм?

Не сучасна Америка може протиставитись комуно-більшевизмові. Не самі танки й бомби здолають його; ніяка сама матеріальна сила, ніяка сама матеріальна влада не зломить його. Комуно-більшевизм — це теоретична догма, це озброєна доктрина, це віра! Це втілення диявольського духа, це віра й енергія, зроджена з чортівського жорстокосердя.

Тому тільки інша віра, більш гаряча і більш воювнича, може перемогти комуно-більшевизм. Тільки такі люди, що будуть втіленням оцього ще сильнішого духа — Духа Божого, тільки нова духовна сила — сила віри в Христа, в Його Божу науку, зможуть знищити комуно-більшевизм. Воюючому комуно-більшевизмові треба протиставити Воююче Християнство, людей-провідників, сповнених горючого фанатизму та невгнутої, гарячої віри, а не сьогоднішніх духово літеплих і безсилих державних, а часто і церковних мужів.

Хто ж визволить Україну?

Коли йде про нашу Україну і про наш народ, то не виведуть його на путь спасіння ті, що думають

Україну вижебрати чи видурити в комуно-більшевиків, або ті що всяку активну боротьбу проти них вважають неактуальною, а на українських борців-революціонерів кидають наклепи і лайки, разом з більшевиками. Не виведуть Україну на путь спасіння ті, що звать себе „реальними, тверезими, розсудливими політиками“, які бояться ставити проблему визволення України на цілий її зріст — на світовий форум. Не визволять українського народу і ті, що пропагують безідейність в політиці і безхарактерність в житті; які намагаються загальмувати процес формування яскравої, точної, мілітарної української визвольної думки і чину; які стоять за угодовство з наїзником, не люблять ідеології, бо люблять хаос в ідеях і в політичній життю; та які не думають про випростування народного духа, а лише про запозичену чи то в Москви чи в Америки ідею матеріального щастя людини, яка до свого серця вже не допускає Бога.

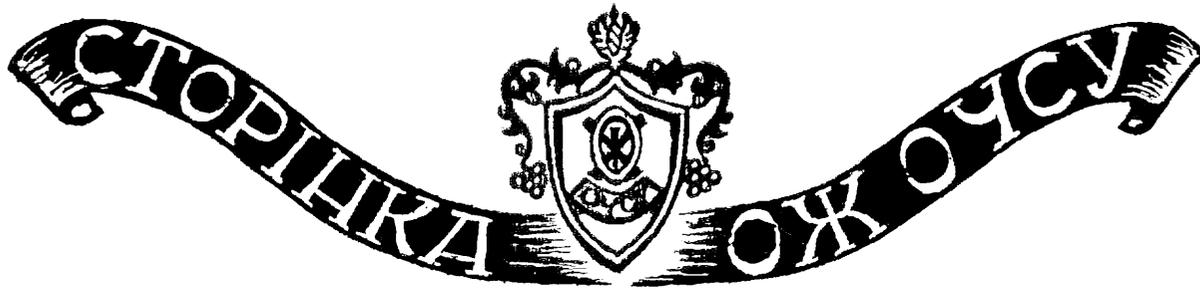
На путь спасіння введе Україну тільки велика ідея боротьби Воюючого Християнства, тільки ті люди-борці, які вірять, що Християнство це не рожєва водичка гуманности і доброчинности, але це ролігія воювників Христових, які не уникають конфліктів, не за хрести ховаються від сатани, але які боряться зі сатаною під знаком Розп'ятого Христа; які конфліктів не уникають, а їх шукають і зло поробують мечем духовим і залізним.

Такі люди-борці там, в Україні, вже є. Вони стали на цей шлях і кинули виклик дияволу і його воїнству в ім'я великої Правди України, в ім'я великої місії української нації в цю жахливу апокаліптичну добу останньої боротьби зі силами Антихриста.

Значення Віри Християнської

Християнська віра становить кодекс-статут всього внутрішнього устрою суспільства. Цей кодекс має нормувати відносини між батькам й дітьми, братом й сестрою, народом і його проводом, між нацією та її ворогами, між клясами суспільства, між людьми й Богом.

Отже, віра християнська — це система понять Правди, Добра й Краси. Ця віра, передана у формі оповідань, заповідей і причт, становить правила людської поведінки, які треба глибоко вкоріювати в мозок і серце людини, щоб формувати людське душевне і духове „я“, людський характер, тримаючи на припоні внутрішньої моральної дисципліни всі

Надія Наум

КОНСТРУКТИВНЕ ЗАСІДАННЯ КРАЙОВОЇ РАДИ УККА В НЬО ЙОРКУ

Від 1 г. 30 хв. дня до 7 г. вечора у суботу 1-го березня тривало ділове й конструктивне засідання Крайової Ради УККА, яким провадив голова КР ред. Володимир Мазур та президія. На пропозицію п. Л. Футали було вшановано вставанням пам'ять ген.-хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича, який загинув у бою з Москвою 5 березня 1950 року біля Львова, а також учасники вшанували пам'ять Івана Поритка, голови Братства Українських Січових Стрільців.

Після схвалення протоколу з попереднього засідання, докладний звіт про діяльність у Вашингтоні склав Президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, зокрема зупиняючись на підготові до Тижня Поневоленних Народів у липні, в нових обставинах, коли Росія відверто виявила свою загарбницьку суть в Авганістані.

Ред. Ігнат Білинський ствердив, що постанови Крайової Ради з дня 15 грудня 1979 р. були прийняті законно, згідно з процедурою ведення нарад, що виразно підтверджує протокол із нарад. Постанова в справі шкідливої політичної заяви ген. П. Григоренка, в якій заперечується відповідальність Росії за поневолення України в інших народів, русифікацію тощо, не була спрямована проти особи чи групи, але проти політичної концепції. Президії Екзекутиви і Крайової Ради прийняли текст пояснення до цієї постанови, а теж вирішили, щоб комісія для дослідів сучасного стану в Україні перевела розмови з українськими політичними в'язнями для з'ясування їхнього становища до політичної концепції ген. Григоренка. Відтак ред. І. Білинський відчитав згадане пояснення Президії Екзекутиви і

Крайової Ради УККА і за цим внеском голосували 48 членів, проти — 32 члени і 10 членів утримались від голосування. Д-р Б. Шебунчак пропонував у цій справі іншу резолюцію в імені ОДВУ, яка була відкинена. Зміст прийнятого пояснення до постанови Крайової Ради УККА з 15 грудня 1979 р. є такий:

„У зв'язку з резолюцією, прийнятою на засіданні Крайової Ради УККА 15 грудня 1979 р., треба розуміти, що вона не відносилась до будь-якої особи чи групи як такої, а радше її треба розуміти в значенні конечности відкритого прилюдного узгодження — правно дозволеного для вияву в будь-яких керівних органах УККА — проти советсько-російського імперіялізму, російського панування в Україні, російського колоніялізму в Україні, русифікації в Україні, геноциду Українських Православної і Католицької Церков в Україні Москвою, та інших співзвучних фундаментальних явищ, які заперечують основні національні і людські права України.

Треба також вповні усвідомити, що УККА, зберігаючи цю тверду позицію принципу і дії, завжди піддержував і піддержуватиме особи і групи, в тому і Закордонне Представництво Українського Гельсінкської Групи, всіма можливими засобами співпраці та координації програм і дій, якщо ті особи чи групи скеровуватимуть свою діяльність для остаточного здійснення справді незалежної й суверенної України, визволеної від будь-якого чужого, російського чи іншого, панування“.

Про сучасний стан в Україні доповідав проф. Б. Гнатюк з рамени Комісії дослідів сучасного стану

в Україні; про зовнішні справи — інж. Б. Федорак; про діяльність, пляни і можливості Конференції Центральних Молодечих і Студентських Організацій говорив адв. А. Лозинський, повідомивши, що ті організації при УККА проголосили місяць березень — Місяцем української молоді. Панель Молоді (відбувся 23 березня) в Нью Йорку, в Українському Народному Домі, заплановано також інші акції; у липні відбудеться Олімпіада Поневолених Націй.

Після вислухання доповіді д-ра Романа Држньовського, голови Шкільної Ради УККА, про „Українське шкільництво і його будуче в ЗСА“, яка в основному була оглядом минулих років українського шкільництва і в якій доповідач стверджував зменшення українських шкіл в Америці за останні роки, відбулася дискусія.

Представники АДУК виступили проти користування виданою Шкільною Радою „Хрестоматії укр. літератури ХХ ст.“ в українських школах, покликаючись на численні негативні рецензії і відгуки в пресі.

Мгр. Іван Базарко поінформував при перепис населення в ЗСА та підкреслив, що українці мали б подавати свою національність і країну походження, як Україну (не ССРСР, УССР, Польщу, Австрію тощо) та свою національність, як українську, в параграфах 11, 13, 14 переписних листків, і то без огляду на те, з якого покоління походить українська людина в Америці.

Ред. Ігнат Білинський, як голова Підготовчого Комітету XIII Конгресу УККА у жовтні ц. р. у Філадельфії, повідомив про пророблену дотепер працю Комітету. Праці триденного Конгресу будуть відбуватись під гаслом: „**За самостійність України і деколонізацію російської імперії**“.

Чергове засідання Крайової Ради УККА, яка в останньому часі виявила особливу активність у праці, відбудеться 14 червня.

У кінці нарад мгр. І. Базарко повідомив про календарець виступів проф. Святослава Караванського і д-ра Ніни Строкатої-Караванської серед громад.

Вражала велика присутність учасників на засіданні Крайової Ради УККА, а також і те, що після схвалення внеску Президії Екзекутиви і Президії Крайової Ради УККА в справі відношення до Закардонного Представництва Гельсінкської Групи, —

значна частина тих осіб, які голосували проти внеску обох Президій, залишили засідання, хоча далі на порядку нарад стояли такі надзвичайно важливі справи, як звіти Комісій, Українське Шкільництво в Америці та його спад, інформації про перепис-цензус у 1980 р., про підготовку до XIII Конгресу УККА та ін.

Виходить, що ті особи, які підпирають шкідливу політичну концепцію ген. П. Григоренка, насправді мало або і взагалі не цікавляться такими темами, як сучасний стан в Україні (доповідав проф. Б. Гнатюк), українські справи назовні (доповідав інж. Б. Федорак), проблемами української організованої в системі УККА молоді (доповідав адв. А. Лозинський) та ін., названими вище, справами і проблемами.

Прийти отак на наради лише для того, щоб від якоїсь установи намагатися „переголосувати“ іншу сторону — не свідчить ні про громадсько-суспільну виробленість, ані про поважний підхід до справ, якими живе українська закордонна спільнота і якими живе Нескорена Україна.

З ДОМУ НЕВОЛІ..

До Івано-Франківська на два-три місяці привозили з концтабору Михайла Слободяна. З дружиною побачення не дали. Причина цієї поїздки невідома. 43-літній Михайло Слободян, кол. старший лейтенант міліції, був заарештований 15-го липня 1975 р. на 11 років ув'язнення і три роки заслання. Його оскаржували за створення підпільної організації „Гомін“, якої ціль була боротися за визволення України. Слободян перебуває тепер у Пермському таборі ч. 36.

У Львові, після смерті відомого композитора Володимира Івасюка (1979) р. КГБ знову турбувало художника Опанаса Заливаха.

„СМОЛОСКИП“ НАПЛУТАВ...

Надія Світлична запротестувала окремим листом проти перекручення В-вом „Смолоскип“: те видавництво у виданні „Нездоланий дух“ приписало гарну поезію Ірини Стасів-Калинець „Прийти і вмерти на своїй землі“ Стефанії Шабатурі.

Те ж саме в-во п. Зінкевича подало „капірайт“ на виданні творів Валентина Мороза ще перед його звільненням. Чи „Смолоскип“ має право на „капірайт“ і чи п. Зінкевич уже розраховувався з письменником В. Морозом за те видання із самоправним привласнюванням чужих прав?

Анна Коссовська

ФЛОРИДА — МРІЯ ЩАСТЯ (НАРИС)

Це слово було для мене символом краси й розкоші: Флорида! — говорила я і уявляла собі землю, повну запашних, яскравих екзотичних квітів, квітучих кущів, дерев, надзвичайних птахів і вічної весни! І я мріяла про цей рай на землі, про тепле південне море, блакитне, лагідне, про білі вітрила і плюскіт хвиль об борти човна, —

„На яким полетимо ми

В край, що нам ночами сниться“.

І ось, трапилася нагода побачити цей фантастичний край, що зветься таким поетичним ім'ям: Флорида!

Зателефонувала кума і запросила підтримати її компанію, вона з чоловіком хоче летіти на Флориду, полікуватись від артриту на тамтешньому мінеральному озері.

О, радість! Авжеж! — мало не підстрибуючи, вигукую в телефонну слухавку.

Літак виключає мотори. Повітря до болю тисне на вуха. Під нами — вогні аеропорту Орландо.

Після гуркоту моторів, (до якого, зрештою, пасажери звикають), тиша здається урочистою.

Флорида стрічає нас теплим дощем, який пережить тут вже три дні. Приїздить по нас милий привітний хрещеник моєї супутниці і везе у містечко зі смішною назвою „Алопка“.

Ідемо досить довго, навколо панує ніч і лише світла авта освітлюють звичайну американську дорогу, таку знайому з околиць Нью Йорку. Маленький внучок моєї куми солодко спить на задньому сидінні, втомлений подорожжю. Ні музики не чути, ні квітів не видно. Свіжо пахне мокрим листям. Містечко спить в тиші і темряві.

Крізь мокрі куші „драйвер“ впевнено підкочує авто до маленького будиночку свого батька, де будемо ночувати.

А ранком все той же дощ! Проте, вирішили не витрачати часу, їхати на озеро. Все та ж знайома дорога, багато зелені, а квіти лише в маленькому садку господаря, в дуже скромній кількості. Ніяких атракцій!

Флорида здивувала своєю пласкою, рівною фор-

мою. Ні пагорбка, ні видолінки, сама одноманітна рівність дороги, обмежена зеленими заростями. Незабудовані, зарослі травою пустирища, рідкі пальми з засохлим спіднім листям, яке в суху погоду, мабуть, сумно шелестить на вітрі. Зрідка пробігають авта, а людей не видно.

Намагаюсь побороти розчарування, запевняю себе, що винен дощ і що це така частина Флориди, не дуже мальовнича, а десь є інша, яку ми побачимо пізніше.

Зупиняємось на „лонч“ в маленькому придорожному ресторанчику. Снідаємо смачно і це підіймає настрій. До того ж, дощик вишух і гаряче флоридське сонце діяльно взялося за роботу: сушити калюжі на дорогах. Коло ресторану пальми, насправді, чудові, їх, очевидно, пильно доглядають і вони, свіжі і блискучі, мають на тлі блакитного неба своїми різьбленими султанами.

Ідемо далі. На озеро спізналися, бо вхід на нього обмежений до 4-ї години, але здалеку воно виглядає оазою серед пустелі, оточене пальмами, соснами та ще якимись деревами, які дають густу тінь, щоб купальникам було вигідно. Цікаво, що пальми і тут сохнуть зісподу! Навіть ці діти тропіків не витримують занадто гарячого сонця Флориди!

Озеро кругле як дзеркало, навколо, під деревами газони, лежаки і крісла для купальників. А при вході, над дошкою з написом „Ворм мінерал спрінг“ — три жіночі манекени в „бікіні“ спокушають людей до купання в теплому мінеральному озері.

Договорились із місцевим українцем, власником хати в Норд Порт, недалеко від озера. Винайняли в нього закапелок, відгороджений від загальної скляної веранди скляною стіною. Це було не дуже зручно, бо закапелок був без вікна і двері на веранду треба було тримати відчиненими, щоб мати більше повітря. Але ми рішили, що мешкання нам буде потрібне лише для сну, а решта часу буде проходити на озері і на веранді.

А на другий день почалося наше купання-ліку-

вання. Народу на озері небагато, переважно старші жінки-пенсіонерки. Кума моя дуже вдало назвала їх качками, вони зграйками цілими днями обходять озеро по дну під берегом, в своїх креслятих капелюхах і говорять-говорять...

Вода тепла (85 ступнів і взимі і вліті), пахне сіркою, чиста, поточна. Озеро вулканічного походження, посередині глибоке і плавати там дозволяється на свій страх і ризик, про що застерігає напис коло входу. Ходить легенда, що хтось потонув і його не змогли витягти, бо линви в 700 футів завдовжки не вистачило, щоб дістатися до дна.

Навколо озера пустирище, яке досить жваво забудовується житловими будинками. Є, кажуть, серед тих, що будуються, і наші українці, але ми їх не бачили. Дерев на пустирищі майже нема, голе поле під жорстоким сонцем! А люди будують доми, очевидно, збираючись тут доживати віку.

Я легко переносу спеку, в Нью Йорку вона мене не лякає, але на Флориді коли ми якось рішили вернутись з озера пішки, я мало не втратила свідомости, так на мене вплинуло неймовірно гаряче флоридське сонце. Це був тільки початок травня, а щож тут робиться в липні? Згадалося зауваження одної пані: я не люблю Флориди, там ціле літо доводиться сидіти в охолодженій хаті. Красно дякую за таке літо!

Над озером ростуть цікаві дерева, з гілок яких звіщуються довгі сухі, подібні до пейсів жидів-старовірів, китиці. Що воно і до чого не знаю, але беру кілька китиць на доказ свого перебування на омріяній Флориді.

Другий день нашого купання-лікування приносить немилний сюрприз. Озеро заатакували мухи! Напевно їх сотні тисяч літали, б'ються об наші обличчя, лізуть в ніздря, в рот, застеляють суцільним чорним килимом лежачки, крісла і поверхню озера. Кажуть, що це час їхнього розплоду, що за два тижні часу їх не буде. Але мабуть, нас просто лякали або мухи пожаліли нас: на другий день їх значно поменшало, а днів за два вони зникли, так само несподівано, як з'явилися.

Залишили яскравий слід в пам'яті відвідини знаменитих „Дісні Ворд“ і „Сі Ворд“. Ми випробували все: літали в небі, поплавали під водою на підводному човні, побували на острові Тома Соєра, заблукали там в лабіринті темних печер, словом використали все, що демонструє на Флориді безмежна фантазія Волта Дісні, кажуть, нашого земляка. Вза-

галі, прекрасне те, до чого людина доклала свого розуму, таланту і винахідливости.

У „Сі Ворд“ і забавні дресовані тюлені і величезний кит (мабуть той, що його пращур проковтнув біблійного Йону), який, як слухняна дитина, виконує усі накази невеличкої але строгої жінки в блискучому трико. Як завжди приятні і по-людськи-му усміхнені дельфіни...

І знову дорога під пекучим сонцем, повз помаранчеві гаї, з дерев яких привабливо звисають яскраві, спілі помаранчі.

Кумі моїй за всяку ціну забажалося зірвати самій з дерева пару помаранч, але дерева передбачливо були відгороджені від дороги кільчастим дротом. Довелося обмежитися купованими, вони там дуже добрі, свіжі, соковиті і солодкі.

Побували на Мехіканській затоці. Здалека вона вражає золотистим кольором. Мені здалося, що перед нами лука, на якій розцвів килим суріпки або курячої сліпоті.

Мій дешевенький фотоапарат зафіксував цей незвичайний золотистий колір таким, яким він був тоді, коли ми купалися на цьому ідеальному пляжі. Пісок тонкий і білий як цукор „Доміно“, до послуг купальників зручні роздягальні, і кафетерія, де, не скидаючи купальника, можна перекусити і вгамувати спрагу склянкою кока-коли або кави.

Сушила собі голову загадкою: звідки цей золотий колір Мехіканської затоки? Пізніше цей колір змінився і набув зеленкуватого відтінку. І це при тому, що вода в затоці чиста і прозора, а небо блакитне, як і належить бути кожному порядному небові. І ніхто не міг мені цього пояснити.

Так, побувати на Флориді варто! Є там, кажуть, чудові місця, які ми, на жаль, відвідати не змогли. Але жити там, де будуються наші люди, я б не хотіла. Жити над морем, щоб у нестерпно гарячі дні користуватися його приємною цілющою прохолодою, це ще непогано, але коли їхати до океану треба дві години в розпеченім авті, це вже приємности не робить. Та і здоров'я на старші літа не додає.

...Літак виключає мотори, западає тиша, під нами Нью Йорк.

З такої висоти він виглядає дуже гарно. Підскакуючи, як журавель у любовному танку, літак біжить доріжкою, легко здригається і зупиняється. Ми вдома! Гелло, Нью Йорк!

ДО УВАГИ УЧИТЕЛЯМ**ЯК ВИДАННЯ ШКІЛЬНОЇ РАДИ
БОРОНИТЬ ВИДАННЯ ШКІЛЬНОЇ РАДИ**

Замість серйозного літературно-наукового і методологічного розгляду хибної книжки пп. Маляра-Федоренка під наг. „Хрестоматія (з) української літератури ХХ ст.“ — видання Шкільної Ради УККА — журнал під наг. „Рідна Школа“ знову і знову намагається „відмахнутися“ від голосів літературознавців, письменників і критиків дешевими „внясненнями“.

У журналі „Рідна Школа“ ч. 1 1980 р. читаємо такі „розумування“: „Як жодний мистецький твір не може всім однаково подобатись, так і „Хрестоматія“ не однакова для всіх!“ Або: „Інакше це була б ідеальна книжка. а такої ще світ не бачив і не побачить!“ (?) І навіть таке: „Ідеального нічого немає!“ А потім знову: „Звичайно, книжка має свої недоліки, а яка їх не має?“ (?)

Вперше довідуємося з журналу Шкільної Ради УККА „Рідна Школа“, що „Хрестоматія“ — це „мистецький твір“... Взагалі, менторсько-просвітняський тон статті під наг. „Про Хрестоматію“ з української літератури“ може свідчити лише про рівень не тільки автора статті, а й редакції журналу (гол. редактор Є. Федоренко).

Ще інший приклад: „Кажуть, що до книжки не увійшло 28 письменників. Цікаво, хто з НАС точно знає що 28? А може 128? А може й більше?!“

Читаєш це, і дійсно, руки опускаються — до якого рівня скотилося „літературознавство“ в колах Шкільної Ради УККА. Багато кого можна і треба дати в такого типу українській закордонній „Хрестоматії“. І в першу чергу не за рахунок додаткового навантаження учнів чи студентів, а за рахунок безоглядного викинення антилітературної Ньюйоркської трупи чи вихвалюваних у советській пресі Драча, Павличка, Гончара, Сингаївського, Вишню й інших, багатьох інших промосковських „гумористів“, зрадників України, які пишуть „на українском язике“, підрубуючи саме коріння української нації.

Але для сумної слави „гумористів“ із журналу „Рідна Школа“ не грають ролі голоси літературознавців, у тому Л. Полтави, В. Лесича, не грають ролі голоси „Визвольного Шляху“ чи „Сучасности“, яка ствердила, що „Хрестоматія“ — зразок як НЕ треба видавати...

Д-р ОС

ДО 60-ЛІТТЯ МГР. ОМЕЛЯНА КОВАЛЯ

Асоціація Дітячів Української Культури привітала мгр. Омеляна Ковалю в Бельгії з 60-літтям (у лютому 1980 р.).

Від самого початку віднови Спільноту Української Молоді по Другій світовій війні мгр. Омелян Коваль незмінно працює над вихованням кращого цвіту української закордонної молоді під гаслом „Бог і Батьківщина“. Беручи активну участь в суспільно-громадському житті в Зах. Європі, Ювілят розгорнув широку активність у Брюсселі, Бельгія, де налагодив Друкарню і де він реда-

гує першоякісний, багатокольоровий журнал-місячник для молоді „Крилаті“.

Впродовж довгих років був головою Центральної Управи СУМ, а тепер є головою Виховної Ради СУМ у світі.

У В-ві ЦУ СУМ у Бельгії вийшли під дбайливим доглядом мгр. Омеляна Ковалю кілька вартісних видань для дітей і молоді. Це ж Видавництво заплянувало, між ін. книжками, видати наукові праці видатного педагога проф. Г. Ващенко.

**„АВАНГАРД“ — ЖУРНАЛ
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ**

Незабаром тут вийде чергове число цікавого журналу для української молоді „Авангард“, на який звертаємо увагу і дорослих читачів.

Журнал редагує Колегія, до якої входить студіююча молодь, сконцентрована в Нью Йорку: головний редактор Р. Зварич, О. Рожка, Б. Потапенко, Я. Лозинський, Д. Прядка, І. Зварич.

У ч. 6 1979 року в „Авангарді“ поміщена стаття В. Мороза „Білий їздець“, стаття О. Ковалю до 50-ліття ОУН, багато матеріалів із Нескороної України, статті на ідеологічні, літературні, виховні та ін. теми, у тому славетного педагога Ушинського „Розвиток дитячої мови“. Є також обширна інформація про укр. студентів у світі, працю СУМ-у великий розділ „Література і мистецтво“. Є стаття, присвячена 100-літтю народження Гол. Отаман Симон Петлюри.

„Авангард“ має багато кольорових ілюстрацій і фотодокументів.

Одно число коштує в ЗСА і Канаді 3 дол. (майже 70 стор), а річна передплата становить 15 дол. Писати на адресу: „Авангард“, 136 Секонд авеню, Нью Йорк, Н. Й., 10003, Америка.

РУСИФІКАЦІЙНИЙ ПОКРУЧ

Дніпропетрівська обласна газета „Зоря“ з 1980 р. повідомила, що з Ляосу (окупованого комуністами при підтримці Росії) надійшов лист від „гражданки“ Уляни Якимцової. Вона пише до Томаківської райспоживспільки, які то вже великі успіхи має у викладанні „руського язика“ для ляосців!.. „А як вони старанно вивчають російську мову!“..І далі: „За мене не турбуйся. Живу я у В'єтнамі у багатоповерховому будинку, з усіми вигодами“..

Ще б пак! Зросійщену Уляну Якимціву, перероблену вже на Якимцову, комуністку із с. Мирного на Дніпропетрівщині, Москва послала російщити й комунізувати Ляос.. Покруч відцурався рідної української мови та українського прізвища і, на зразок колишніх „татарських людей“ в Україні в середньовічні часи — вірою і правдою служить Росії.

З ЖИТТЯ ВІДДІЛІВ ООЧСУ

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ООЧСУ У КЛІВЛЕНДІ

25-ті Річні Загальні Збори Відділу ООЧСУ у Клівленді відбулись 2 березня в будинку СУМ-у і пройшли під знаком помітної активності членства з огляду на розвиток подій у світі та на рідних землях. Зборами провадила президія в складі мгр. Івана Микити як голови, Романа Поштаря та інж. Романа Возняка як заступників і Павла Присяжного як секретаря.

Привіти зборам з побажаннями успішної праці склали: інж. Роман Возняк від Українських Злучених Організацій, Петро Райца від Осередку СУМА, Мирослав Гейниш від товариства „Самопоміч“, Роман Поштар від кредитової кооперативи і Володимир Шудан від „Народної Помочі“. Були також зачитані два письмові привіти від місцевого ТУСМ-у за підписом голови Ірки Фаріон та секретарки Наталки Бурої і від Головної Управи ООЧСУ за підписами голови ред. Ігната Білинського та секретаря Андрія Соколика.

Далі були заслухані звіти уступаючої управи. Відділ налічує тепер 85 членів. За відчитний рік 2 члени померло, 2 виїхало і 2 прибуло нових. Відбуто 9 засідань управи, 3 ширших сходин усіх організацій Визвольного Фронту, відзначено ювілей ОУН, де найбільше праці було пророблено в ділянці преси і пропаганди.

Уступаючий голова Відділу Василь Мудрак відзначив, що рік пройшов під знаком святкування 50-ліття ОУН. Члени Відділу брали участь в Окружній конференції організацій Визвольного Фронту в Чикаго, також у зустрічі Валентина Мороза. Силами Відділу було відзначено річницю акту 30 червня, 20-ліття смерті Степана Бандери, Відділ брав активну участь в Ювілейному Комітеті ОУН. Була проведена традиційна зустріч Нового Року, членство було заступлено на Святих 1-го Листопада і 22-го Січня. Звітодавець відзначив потребу в майбутньому більше уваги приділяти молоді, бути жертвеними в розбудові придбаної посілості.

Після дискусії, в якій були піднесені різні господарські і фінансові справи, на внесок голови Контрольної Комісії Олександра Блашкова було уделено абсолюторію уступаючій управі і проведені вибори нових керівних органів Відділу.

Новим головою Відділу обрано Миколу По-

гліда, трьома заступниками голови інж. Романа Возняка, Петра Райцу і Михайла Пукача, кореспондент. секретарем Теофіля Цішкевича і протоколярним секретарем Василя Кужду. Загалом до складу Управи обрано 19 осіб.

Головою Контрольної Комісії став Роман Почтар і товариського суду — мгр. Іван Микита.

Новообраний голова Микола Поглід, дякуючи за довір'я, запевнив, що буде старатись тримати Відділ на відповідному рівні і закликав членство бути організованими для дальшої праці, бо зближається розрахунок двох світів і до цього треба готуватись. Промовець наголосив, що членство мусить бути горде за свої ідеї, які є праві, і закликав бути згуртованими, жертвеними, йти з моральною та матеріальною допомогою тим, що боряться за волю батьківщини.

Збори закінчились загальним співом „Не пора“.

І. Л.

ЗМІЦНЮМО ЗМАГ ЗА ЇХ ЗВІЛЬНЕННЯ!

Коли Юрій Шухевич, Олесь Бердник, Юрій Бадзь та інші перебувають у тюрмах або на московському засланні, то інших політв'язнів комуністи тримають у так зв. лікарнях — психушках.

У Дніпропетрівській психолікарні знаходяться, або донедавна перебували, такі українські політв'язні: Плексій Боровський, М. Валько, Олексій Гавриленко, Іван Грищук, Андрій Заболотний, Володимир Калюжний, В. Король, Ярослав Кравчук, Дмитро Куціль, Василь Рубан, Микола Якубенко.

АВСТРІЄЦЬ — ПРИЯТЕЛЬ УКРАЇНИ

Сл. п. комодор морської флотії німецької армії Стефан граф Руменовіч з Єзеран помер у грудні 1979 р. в Лявфен, Баварія. Син австрійського генерала, він був добровільцем в частинах УГА, потім в Армії УНР, брав участь у Зимовому Поході, був командантом 5-го Кінного Полку Херсонців Армії УНР. В УГАрмії командував бронепотягом.

Під час Другої світової війни командував флотилією „Вікінгів“ на Озівському морі, в якій служило багато українських матросів-добровільців і яка вирізнялася героїзмом у боях проти сов. армії. В.И.П.!

ІЗ ДІЯЛЬНОСТІ 26-ГО ВІДДІЛУ ООЧСУ В СИРАКЮЗАХ, Н. Й.

Дня 10-го лютого 1980 року 26-ий Відділ ООЧСУ в Сиракюзах відбув свої з черги 27-мі Річні Загальні Збори.

Слід зазначити, що уступаючий голова Микола Годжак сповняв функцію голови аж у 11-ти каденціях, за що йому вдячна наша громада.

Головою на 1980 рік вибрано одногосно довголітнього сумівського визначного діяча Осередку СУМ ім. Базар, теперішнього головного виховника Павла Ткача. В перевиборі Управи були незначні зміни. Доповнено ще дві референтури: Суспільної Опіки і Пресового референта. Зі Звіту Контр. Ком. можна завважити, що уступаюча Управа добре виконала свої обов'язки.

На закінчення нововибраний голова Павло Ткач подякував за довір'я, пригадуючи, що найкраща Управа не зможе нічого зробити без щирої жертвенної співпраці всіх без винятку членів організації. Пісню „Не пора“ закінчено Загальні Збори.

Нововибрана Управа на 1980 рік 26-го Відділу ООЧСУ: голова — Ткач Павло, заступник — Мигдаль Ілярій, секретар — Проскуренко Микола, касир — Мельничук Володимир, культ.-осв. реф. — Жмур Василь, господ. кольпортер — Волошин Іван, пресовий реф. — Люба Забич, реф. сусп. опіки — Володимир Куспіш, члени Управи: — Омелян Єній, Євстахій Машталір, Михайло Зарічний, Михайло Вовк і Володимир Бугай. Представники: — До Українського Народного Дому — Ярослав Трач, до Філії УККА — Микола Павлів. Прапороносці: — Іван Волошин, Єній Омелян і Тимко Шоробура. Товариський Суд: — Михайло Рушак, Іван Бурак і

Павло Пічкур. Контрольна Комісія: — голова Микола Годжак, члени — Павло Карпшин і Володимир Ільчишин.

Побажання нової Управи: щоб члени ООЧСУ ніколи не спізналися, пам'ятаючи, що „Точність є найкращою прикметою характеру людини“, щоб приєднували до ООЧСУ більше молодих людей та ще більше затіснявали співпрацю зі всіма організаціями, інституціями, комітетами, що діють на національній самостійницькій платформі.

Організації УВФронту в Сиракюзах ще в цьому році мали б придбати площу для спільних фестивалів та інших імпрез.

У часописі „Америка“, число 26 з 1980 року, прочитав я статтю д-ра М. Лози під наголовком „Живи, Україно“. Мова про ювілейний збірник з нагоди 25-ліття 26-ого Відділу ООЧСУ і 10-ліття ОЖ ОЧСУ в Сиракюзах (1978 рік, редактор-впорядник -р М. Логаза).

Книжка „Живи, Україно“ в естетичній твердій оправі, на доброму папері, друкована чітким друком, з 19 світлинами. Рекомендую Орг. Укр. Визв. Фронту набути цю цікаву книжку, що коштує тільки 8 доларів. Замовлення прошу слати на адресу:

Mr. Woloszyn John

114 Benhm Ave., Syracuse, N. Q. 13219

P.S. Під час Зборів на пропозицію Івана Волошина ухвалено суму 125 дол. на пресовий фонд: „Шлях Перемоги“ 50.00, „Вісник“ 25.00, „Авангард“ 25.00 і „Крилаті“ 25.00.

A. B.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ООЧСУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Дня 2-го березня ц. р. відбулися Загальні Збори 6-го Відділу ООЧСУ, які відкрито молитвою. Відкриваючи Збори, голова В. Повзанюк привітав присутніх і коротким словом відзначив 30-ту річницю смерті сл. п. ген. Т. Чупринки, а присутні вшанували національного героя однохвилиною мовчанкою.

Збори вела президія з головою д-ром Б. Сілецьким, М. Ганушевський — заступник, Б. Казанівський — секретар.

Після прочитання протоколу з попередніх За-

гальних Зборів, члени управи склали звіти. Голова управи Відділу подав, що VI Відділ вів свою діяльність під знаком 50-ліття ОУН, яке відзначив внутрішньо, для членів ОУВФ і зовнішньо для громади окремою Академією і доповіддю мгр-а О. Питляра. Відділ вшанував пам'ять С. Бандери, 100-ліття народження Гол. Отамана С. Петлюри та 35-ліття АБН. Члени управи брали участь у підготові до Окружної Народи ООЧСУ, де приймали участь усі довірливі відділи ОУВФронту, які також активно працювали в УККА. Відділ влаштував теж доповіді на

актуальні теми, доповідачами були: Б. Тодорів, д-р Б. Романенчук, п-і Ганушевська (вшанування пам'яті Галини Дидик), Ярослава Стецько, Ярослава Деремєнда, Іван Крих, д-р О. Білик.

Члени ООЧСУ активно працюють в інших установах як Самопоміч, ЗУАДК, УККА та ін. З успіхом пройшла Коляда на Визвольний фонд, яку організував С. Воляннюк. Члени Відділу брали участь в протимосковських демонстраціях в Нью-Йорку й Вашингтоні, Управа Відділу організувала також розвагові імпрези, як пікніки, забаву-маланку, просфору для колядників і всього членства та ін.

Дружня співпраця з іншими організаціями УВФ дала бажані успіхи в загальних прямуваннях. Відділ придбав кілька молодих членів, і це забезпечує існування та діяльність Відділу на майбутнє. В Домі Молоді Відділ відкрив Книгарню, яка незабаром буде відчинена кожного дня. Секретар М. Майчук у своєму звіті подав, що Управа відбула 6 пленарних засідань, 5 ширших сходин для членства з відповідними доповідями. Відділ має 96 членів, але на Збори чи на ширші сходини приходять звичайно менше.

Фінансовий референт А. Кушнір звітував про кавові справи. Д-р Б. Сілецький інформував про діяльність родіоавдіції, І. Яворський про Книгарню.

Від управи Дому Молоді інформував про діяльність С. Воляннюк.

У дискусії присвячено більше уваги збірці уділів на Освітньо-культурний Центр. На пропозицію Іменувальної комісії, Загальні Збори вибрали нову управу, до якої ввійшли: Михайло Майчук — голова, М. Ковальчин, С. Воляннюк, Д. Рушак, А. Кушнір, П. Ткач, Б. Сілецький, Б. Казанівський, М. Бєсага, П. Дябога, І. Баб'як, Т. Дацик, М. Ільницький, С. Гавриш, В. Ганкевич, Л. Галас, О. Борецький, Д. Зазуляк, інж. І. Смолій, Вол. Ткач, І. Кушнір, Мих. Кулинич, Іван Яворський, Мих. Грицков'ян. Контрольна комісія: Вол. Повзанюк, д-р І. Скальчук, інж. М. Ганушевський, Іван Крих, Мирон Солтис. Товариський суд: мгр. М. Утриско, д-р О. Білик, д-р М. Войтович, д-р Е. Новосад, д-р Б. Романенчук. Управа Дому Молоді: С. Воляннюк, П. Ткач і М. Бєсага. Прапороносці: А. Кушнір, В. Ганкевич, Д. Рушак, Т. Квітковський, І. Книгницький, М. Майчук; Л. Галас і В. Ткач.

Б. К-й

АСТОРІЯ ВІДЗНАЧИЛА 30-РІЧЧЯ ГЕРОЇЧНОЇ СМЕРТИ ГЕН. ТАРАСА ЧУПРИНКИ-ШУХЕВИЧА

35-ий Відділ в Асторії, Н. Й., заініціював відзначення 30-річчя героїчної смерти генерала Тараса Чупринки, спільно із ОЖ ОЧСУ та Осередком СУМА ім. Мих. Сороки.

Започатковано його відправленням Панахиди о. парохом Христофором Войтиною, ЧСВВ, в Українській Католицькій Церкві Чесного Христа в неділю 15 березня 1980 р., після співаної Служби Божої, на яку прибули організації УВФронту з їх прапорами.

У домівці СУМА Святкові Сходини відкрив голова 35 Відділу ООЧСУ Мирослав Сентий, а далі ними провадив культурно-освітній референт Відділу Василь Наум, сказавши вступне слово.

Вставанням з місць зібрані вшанували пам'ять Головного Командира неустрашимої Української Повстанської Армії. Головну доповідь про Чупринку виголосив Ігор Зварич, голова Президії Світового Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхневського. Схарактеризувавши постать залізного воїна, яким без сумніву був Роман Шухевич, доповідач підкреслив, що на боротьбі УПА виховувалось молодше покоління, яке засвідчує тепер неперервність українського революційного бою з Москвою там в Україні і на цілій території ССРСР.

У мистецькій частині виступили брати Володимир і Іван Лехіцькі, які на бандурах дуже вміло відіграли три пісні і пані Стефанія Наум з рецитацією поезій про Чупринку. Сходини закінчено відспіванням пісні „Не пора...“

За д-ром О. Соколишином

ВІДЗНАЧЕННЯ 30-РІЧЧЯ СМЕРТИ СЛ. П. ГЕНЕРАЛА РОМАНА ШУХЕВИЧА — ТАРАСА ЧУПРИНКИ В БАЛТІМОР, МД.

Заходами ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ і СУМу Громада міста Балтімор величаво вшанувала сл. п. Генерала Тараса Чупринку у 30-річчя його смерті. В неділю 9 березня 1980 р. в українській католицькій церкві св. Михаїла отець парох Іван Дорнич відправив Службу Божу і Панахиду. Співав церковний хор під диригентурою д-ра Дмитра Костругека. Отець Іван Дорнич у проповіді сказав, що Генерал Роман Шухевич-Тарас Чупринка є одним з найсвітліших реч-

ників української революційно-визвольної боротьби нашої доби, і поставив його, як приклад до наслідування для людей сильної віри і кришталевого характеру. В Панахиді взяли участь хорунжі з національним і організаційними прапорами.

Святочну Академію відкрив голова 14 Відділу ООЧСУ Володимир Стельмах.

Святочний Апель добре приготовленою промовою провів Іван Корнофель-Лоза, колишній вояк УПА який закликав гостей вшанувати пам'ять Генерала Тараса Чупринки однохвилинною мовчанкою.

Святкову змістовну доповідь виголосив широковідомий українському суспільству суспільно-громадський та політичний діяч проф. д-р Михайло Кушнір з Вашингтону. В доповіді відлунювався і великий революційний дух самого прелегента. Д-р М. Кушнір підкреслив тяглість традиції вшанування наших Лицарів — національних героїв боротьби. Доповідь була цікава й глибокого змісту. Прелегент докладно і переконливо представив життєвий шлях і чини Великого Сина України, Довгими оглєсками подякували ми всі Промовцеві.

У другій частині виступив здібний Юний СУМ. Брали участь рецитатори і співаки, Оля Монастирська, Нуся Гой, Мирон Ціздин, Марко Б. Ласюк.

Спільним відспіванням „Не пора“ закінчено успішну академію. Голова 14 Відділу ООЧСУ Володимир Стельмах щиро подякував д-рові Михайлові Кушніреві за цінну доповідь як рівнож усім виконавцям та попросив усіх присутніх гостей на перекуску, яку приготували пані з ОЖ ОЧСУ.

Мистецьки виготовлені програмки, роботи К. Бажяка, залишаться добрим спогадом про свято.

Володимир Стельмах

ВІДЗНАЧЕННЯ 30-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТИ КОМАНДИРА

У Філадельфії з цього приводу відбулася в неділю, 16 березня 1980 р., академія, яка засвідчила великою кількістю прийвних біль утрати великого Українця. Зала парадальної школи при вул. Френкліна була переповнена, а це дуже не часто явище від багатьох років.

Програму академії відкрив апель молоді з прапорами, а сумівець Іваськів відчитав „Звернення Воюючої України“ ген. Чупринки. Голова Товариства кол. Вояків УПА сказав коротке слово, після якого спеціально запрошений на це свято Валентин Мороз виголосив промову, в якій з'ясував значення Української Повстанської Армії, що була, на його думку, природним виявом волі україн-

ського народу до незалежності, зовом крови, народу, за яким пішов її славний командир, Роман Шухевич. Довголітній член ОУН з досвідом підпільника та військовою заправою висунувся на провідне місце в цій армії, яка на думку військових експертів, була найкращою партизанською армією в часі Другої світової війни.

У своїй промові, оригінально написаній і стилєво виголошеній, Мороз виявив мало відому деталь з останніх днів життя Тараса Чупринки, а саме, дводенну засідку кагебістів у Білогорському лісі, а потім люди бачили як якесь тіло, закрите білим, винесено до авта. Це й мало бути тіло вбитого генерала.

„Найкращим виявом пошани пам'яті хороброго гене-

Не затихне могутня пісня

рала, — сказав доповідач, — будуть наші заходи для визволення його сина Юрія Шухевича з неволі“.

Прийвні надзвичайно теплими і ясными оплесками прийняли промову Валентина Мороза.

В мистецькій частині виступили зі співом повстанських та стрілецьких пісень бандуристи під кер. В. Юркевича з Ньюарку, тріо „Соловейки“ під орудою Зої Маркович, двоє студентів — Н. Ковалшини та Р. Книгницький — з деклямаціями віршів, та Надія Оранська, яка при фортепіановому супроводі Ірини Чуми співала три пісні. Особливо звучало її приємне сопрано в пісні Я. Степового „Ой три шляхи широкі“, а сердечна інтерпретація поглибила символічне значення пісні.

О. К.

Петро Кізко

ЧУПРИНКА

Не померкне в віках сторінка

Та, що на ній ім'я —

Генерал Тарас Чупринка —

Цвітом сузір'я.

Та, що надхненна ним,

Та що під зорями висне

Прапором золотим.

Не погасне в народі слава

Та, що про нього йде,

Та, що повстанські лави

В бій крізь вогні веде.

Не замовкне ніколи мова

Та, у якій всяк час

Виростають, живуть два слова —

Чупринка Тарас!

ЗАРЕЄСТРУЙТЕ УКРАЇНУ ЯК РОСІЙСЬКУ КОЛОНІЮ І ДОПОМОЖІТЬ ЗВІЛЬНИТИСЯ ВІД НАКИНЕНОЇ ОКУПАЦІЇ.

Московський в'язень Олесь Бердник,
з листа до ОН

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА

НОВІ ПРОМАХИ В "ЕУ-2" НТШ

До продажу надійшов 8-й том „Енциклопедії Українознавства“ НТШ у Франції за редакцією д-ра Володимира Кубійовича.

У цьому томі охоплені слова-поняття від „Си“ до „Ти“, стор. 2805—3197. Не відомо з яких причин, том датований 1976-м роком, а до покупців дійшов у другій половині 1979-го року (Друкарня „Логос“ у Мюнхені).

Навіть при найбільш побіжному перегляді матеріалів впадає у вічі разюча невідповідальність між матеріалами про деяких видатних сучасних українських діячів на еміграції — і советських діячів з-під кнута в УССР (СССР). І так, для прикладу, чи ж годиться „ЕУ-2“ присвячувати патологові Олександрі Смірновій-Замковій (1880-1962), праці якої в УССР в ділянці природи розвитку тканин давно застаріли, понад 30 рядків тексту, і лише 20 рядків тексту — одній із найвидатніших українських політичних діячок Славі Стецько?

Хто важливіший і цінніший для української літератури і культури: советський письменник і орденовець Михайло Стельмах, гільорифікатор Сталіна, а тепер Москви, нар. 1912 р., якому присвячено понад 60 рядків (гасло авторства І. Кошелівця) — чи видатний український національний поет Олекса Стефанович, який помер 1970 р. на вигнанні у Боффало, Н. Й., і якому присвячено заледве 40 рядків? (Автор Б. Б.)

Чому вільні українці мають „розглядати“ портрет хоча б того ж таки М. Стельмаха, В. Сосюри, фальшивника історії „писателя“ М. Смілянського й багатьох інших „діячів“ в УССР, але автори і редактори „ЕУ-2“ не вмістили портретів, навіть при коротеньких гаслах, поета і журналіста Вол. Скорупського, мистця-маляра проф. Петра Сидоренка, літературознавця і поета д-ра Яра Славутича й багатьох інших діячів та працівників на полі української національної культури і мистецтва? Яка в тім є послідовність і наукова об'єктивність, коли є поміщений портрет народженої в 1925 р. малярки в Нью-Йорку, яка живе собі в Америці і процвітає, але нема портрету одного з кращих поетів-ліриків Михайла Ситника (1920-1959, у Чикаго)? Чи його портрет і докладніші відомості про нього помістять М. Бажан у так зв. „Укр. радянській енциклопедії“ в

окупованому Києві? А саме з тієї „енциклопедії“ в цьому томі чимало світлин.

Як можна в гаслі „Телевізія“ посати лише про УССР, не згадуючи про укр. чудову постійну програму в Канаді „У тітки Квітки“, або програму Р. Мариновича в Америці? Чи допустиме, щоб у такого типу енциклопедії був у розділі „Театр“ цілковито зигнорований Український Дитячий Театр (зате подано про підневільний розсадник комунізму і російщення ТЮГ в УССР)?

Не виправлено в цьому томі і хибного гасла про „неіснування“ СВУ та СУМ-у в Україні, і т. д. і цей том „ЕУ“ вимагає серйозного розгляду науковців на свободі.

3 коментарів „УНСлова“

Леонід Полтава

НЕВГАСИМЕ СЛОВО

(† 28. 5. 1916)

В тобі дух мій, будуче моє,
І краса, і держава.

Іван Франко

В темні дні, домовинно-нічні,
Понад вежами Львова
Спалахнули бентежні вогні
Українського слова.

Виростали вони і цвіли
Впарі з сонцем, в zenіті,
Хоч згідливо всміхались орли,
Адже з кузні вогні ті.

Посміхнувся і син коваля —
Чорнорукого Яця.
Він збагнув, що одвічна земля —
Кузня вічної праці.

І на ній найніжніші квітки
І найтяжчі будови,
То плід сонця, людської руки
Ще й вогненного слова.

І летіли слова з-під пера,
Як з-під молота — жаром,
І обабіч і Сяну й Дніпра —
Виростали пожаром.

Глянь: над прахом орлів устає
Той вогонь величавий:
В ньому — дух твій, майбутнє твоє,
І краса, і держава!

Проф. І. Левадний

Лицар громадського обов'язку

У 70-ЛІТТЯ СМЕРТИ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

В темну добу останніх десятиліть минулого століття, в часи переслідування найменших проявів національного життя на поневоленій Україні і суцільної неписьменності селянства, позбавленого права на рідну школу, книгу, освіту постать Бориса Грінченка, гарячого українського патріота, сповненого палких прагнень дати освіту народові, виховати його в національному дусі виростає як постать лицаря громадського обов'язку, як працівника, рішеного безнастанно трудитись для добра і освіти народу. До цього спонукала його гаряча любов до рідного нездоленого краю:

Убогії ниви, убогії села,
Убогий, обшарпаний люд, —
Смутні картини, смутні — невеселі,
А інших не знайдеш ти тут...

пише він у вірші „Смутні картини“ і визнає, що
То рідні села, то рідні люде,
То наша Україна сама.

Голос сумління підказує йому потребу допомогти рідному народові. Поет, письменник, перекладач, науковець, просвітитель народу і борець за державну суверенність України він серед загальної тиші, в час коли „на всіх язиках все мовчить“ промовляє:

Чи довго ж будемо мовчати ми,
Зостаючись лякливими рабами?
Чи довго ще серед цієї тюрми
Дозволимо знущатися над нами?

Енергійний, працьовитий, невтомний, плідний на всіх ділянках національного життя — в літературі, критиці, публіцистиці, науці, популяризації рідних культурних надбань, на громадській ниві Грінченко з вірою в свою справу і в себе, маючи незламну силу духа і непохитну залізну владу, відчув свій обов'язок перед батьківщиною, ту — як він висловився — повинність працювати для освіти рідних людей і поринув у працю для народу, лише в ній знайшов ціль свого життя і своє покликання:

Я зрікся мрій. Поважний і спокійний
Собі сказав: мені не треба їх.
Повинність — ось той владар добродійний,
Що збереже мене від мук і лих.

У 90-тих роках Грінченко провадить у Чернігові видавництво популярних книжок для народу, видає два томи етнографічних матеріалів та показник української народної творчості „Література українського фолкльору“.

На виступ Михайла Драгоманова він жваво зареагував і між ними почалась гаряча дискусія. Полемічною відповіддю Драгоманову були „Листи з Наддніпрянської України“ Грінченка, в яких він ясно виклав свою програму, ставлячи насамперед національне освіднення широких мас, культурні завдання, освітні товариства, орієнтацію на українське село, а не русифіковане місто, висував націоналізм проти космополітизму.

В 900-тих роках Грінченко жив у Києві і проробив велику працю над „Словником“ української мови, який видав у 1908 році в чотирьох томах коштом Української Громади. Рівночасно він працював у київській „Просвіті“, був її головою, написав багато шкільних підручників, букварі, брошури для народу, безліч публіцистичних, критичних, історично-літературних та науково-популярних праць.

Пишучи літературні твори і працюючи для народу, Грінченко не думав про славу. Подібно до Франка, який зазначав, що „щастя всіх прийде по наших аж кістках“, він з великою посвятою вважав, що праця, яку він виконує, дасть свої висліди вже після його смерті і це буде йому гідним пам'ятником та в листі до приятеля писав: „Яке саме життя наше „я“ після того, як зникне тіло, не відаю, але відаю певне, що і на цій землі можна і після того жити тільки одним: зробленням во ім'я світла і правди ділом. І через те все життя людини, достойної зватися людиною, мусить іти на те, щоб це діло зробити — по своїй спроможності“. Цим вважав він своє покликання, свою працю на ціле життя для добра рідного народу і висловив цю думку у вірші „На віщо“ з циклю „У недугі“:

Щоб і потомки далекі добра зазнавали від неї...
Прагне і розум і серце великої праці такої.

Літературний доробок Грінченка складає книга поезій, кількадесять оповідань з сільського побуту, повісті „Соняшний промінь“ і „На розпутті“ з жит-

тя інтелігенції, „Серед темної ночі“ і „Під тихими вербами“ з життя селянства, „Брат на брата“ та драми „Ясні зорі“, „Серед бурі“, „Арсен Яворенко“ і „Степовий гість“ з минулого України. Відомі також його переклади драм Шіллера „Вільгельм Тель“ і „Марія Стюарт“ та низки поезій Гете і Гайне.

Мрією Гінченка було, щоб всі українці були братами. „Багато є людей, нема людей-братів“, — гірко констатував він і прагнув зліквідувати прірву, що відділяла освічені верстви суспільства від народу, і спрямувати їх на шлях праці для народних мас.

Ці думки та ідеї розкривав Грінченко через дійових осіб своїх творів. Герой повісти „Соняшний промінь“ Кравченко стверджує: „Народ та інтелігенція — два ворожі табори в його ріднім краю“.

Щирі працівники на народній ниві Марко Кравченко („Соняшний промінь“) і Демид Гайденко („На роспутті“) повні самопожваги жертвенно несуть народові світло освіти. Марко каже: „Людина живе не самим тільки власним, персональним життям... Єсть у кожної людини святиня вища од власних почувань, од власного щастя“.

Шлях цей тяжкий і складний. Багато людей, зазнавши труднощів, розчаровуються, сходять з того шляху. Таким є зневірений Раденко в повісті „На роспутті“. „Україна! — каже гірко Раденко, стративши вже колишній ідеал правди. — І я колись любив її, молився на неї. Але ж слухай: ти вмреш — і що тобі тоді Україна? Хіба ти її понесеш із собою в труну? Не кажи мені, що вмирають одиниці, а народ живе... Що мені, тій одиниці, з того, що народ житиме“.

Саме таким зневіреним людям Грінченко сказав, що майбутні овочі теперішньої тяжкої і невдячної праці на народній ниві будуть для працівників вдячним пам'ятником. Грінченко вважав, що через грамотність, освіту, культуру нарід національно само свідомиться, а тоді вже буде будувати сласне життя.

У своїй праці Грінченко не боявся труднощів, з надією дивився вперед і заохочував працювати інших „Годі лякатись!.. Нумо до праці мерщій“, і переконував:

Хоч у недолі й нещасті звікуєм,

Долю онукам дамо, —

Ми на роботу на світ народились,

Ми для борні живемо.

Як правдиво відзначив акад. Сергій Єфремов, Грінченко був найхарактернішою і найвизначнішою

постаттю серед літературного покоління 80-тих років не тільки як особа, як громадський діяч і як письменник, але і як символ цілої доби — безмежного гніту з одного боку і громадського спротиву з другого. Зовнішній силі репресій він протиставив внутрішню силу активної любові до рідного краю. „До загально-людського ідеалу правди, щастя й волі йшов Грінченко національним шляхом, — тим шляхом, яким могли б за ним піти й мільйони його земляків, що всі інші шляхи мають перед собою зачинені. Це той логічний, консеквентний націоналізм, що в кінцевих висновках провадить до загально-людського, що не ділить, а об'єднує людей усіх націй на спільних ідеалах, даючи кожній певну волю йти до них своїм окремим, найзручнішим кожній шляхом“, — писав Єфремов.

МУЗЕЙ ПАВЛА ТИЧИНИ

У Києві відкрили в 1980 р. літмузей Павла Тичини, в будинку на вул. Респіна, де від 1945 до 1967 р. він жив. Показані всі його ордені і медалі, картини, книжки типу „Партія веде“, „Соняшні клярнети“, „Плуг“ (за склом), на письмовому столі поета — великий бюст... Леніна.

Відвідувачі приватно зазначають, що це квартира типового советського „совбура“ („советського буржуа“).

БУДЕ СТВОРЕНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ЗСА

Пропонований впродовж понад 10 літ з рамени ГУ АДУК Фонд Української Культури в Америці — нарешті знайшов реальний відгук у плануванні XIII Конгресу УККА, що відбудеться у жовтні ц. р. у Філадельфії. Про це повідомила „Америка“ від 4 . 3.:

„Розглядаючи можливості скріплення розвитку української культури, яку так послідовно нищить Москва в Україні, рішено пропонувати Крайовій Раді УККА заініціювати на Конгресі створення Фонду Української Культури, з прицілом зібрати один мільйон доларів і відсотки вживати на видавничу діяльність.“

Після намічення конгресових комісій, рішено покликати їхні президії, з трьох членів, для переведення підготовчих праць. Рішено також, що Комітет підготовки XIII Конгресу УККА, в склад якого входять члени керівних органів УККА, замешкалі у Філадельфії, екзек. заступник президента п. Володимир Мазур і адміністративний директор мгр. Іван Базарко, матиме президію в особах: секретар Екзекутиви УККА І. Білінський — голова, Вол. Мазур, о. шамб. Роберт Москаль, проф. Богдан Гнатюк і мгр. Іван Базарко — заступники голови, та п-і Стефанія Вовчак і мгр. Іван Скоччиляс — секретарі. Технічну працю, пов'язану з підготовкою Конгресу, вестиме канцелярія УККА в Нью Йорку.“

ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ ДО КРАЩОГО ЗАВТРА!
УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ „ПЕВНІСТЬ“
Security Savings and Loan Assn.

ГОЛОВНІ БЮРА:
936 N. Western Avenue
Chicago, Ill. 60622
312-772-4500

ФІЛІЯ:
2166 Plum Grove Road
Rolling Meadows, Ill. 60008
312-991-9393

УРЯДОВІ ГОДИНИ:

Понеділок 9 — 3 по пол. 9:30 — 6 веч.
Вівторок 9 — 7 веч. 9:30 — 4 по пол.

У середу — вачинено

Четвер 9 — 3 по пол. 9:30 — 4 по пол.
П'ятниця 9 — 7 веч. 9:30 — 8 веч.
Субота 9 — 1 по пол. 9:30 — 12:30 по пол.

- Платимо найвищі відсотки, дозволені законом, на всіх родах ощадностей, нараховувані щоденно й виплачувані квартално.
- В „Певності“ одержуєте відсотки від відсотків.
- Сертифікати 5 $\frac{3}{4}$ % — 8%, залежно від часу й суми, на які їх вкладається.
- „Певність“ дає повну фінансову обслугову, на яку дозволяє закон.
- Вогнетривалі скриньки для переховування цінних речей.
- Простора площа для паркування авт.

ЩАДІТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ „ПЕВНІСТЬ“ — НАЙБІЛЬШІЯ
УКРАЇНСЬКІЙ ФІНАНСОВІЙ УСТАНОВІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ.
ВСІ ЩАДНИЧІ КОНТА ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО ВИСОТИ 40 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА СУМА**

В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

ВИДАЄ ПОЗИЧКИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА
ОРГАНІЗАЦІЯМ; СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І
ДЕШЕВИМ КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ
ЧЕКАМИ; УДІЛЯЄ НАЙДЕШЕВШИЙ
КРЕДИТ НА АВТА, МОРТГЕДЖІ,
ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки,
вакації, весілля та інші цілі.

СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
Майно кожного вкладчика чи позичкодавця
забезпечене.

Приймає ощадності і платить 7% дивіденди

Безплатне забезпечення ощадностей
Безплатне життєве забезпечення
до 2,000 дол.

Адреса:

**SUMA (YONKERS)
FEDERAL CREDIT UNION**
301 Palisade Ave. Yonkers, N. Y. 10703
Tel.: 914-965-8560

СТЕЙТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„БУДУЧНІСТЬ“

У ДЕТРОЙТІ

СЛУЖИТЬ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ
ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ.
НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИЧКИ НА АВТА,
ДОМИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІЙ,
ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИЧКИ
(КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ
ДО 10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧ-
КОДАВЦЯ. ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ 5 $\frac{1}{4}$ %
ДИВІДЕНДИ.

Вкладчики мають безкоштовне життєве
забезпечення до висоти 2,000 дол.
Ощадності забезпечені до всякої висоти.

FUTURE CREDIT UNION OF DETROIT
4641 Martin Ave., Detroit, Mich.
3011 Caniff, Hamtramck, Mich. 48212
Tel.: 843-5411

З НОВИХ ВИДАНЬ

„СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ“: 1914 — 1918, ВІДЕНЬ. Нью Йорк. В-во „ЧЕРВОНА КАЛИНА“, 1979. 197 стор. ілюс., порт., факсиміле. 22 см.

(Бібліографічна записка — д-р Ол. Соколишин, старший бібліотекар).

Український державно-самостійницький рух під час Першої світової війни збагатився новим виданням заходом В-ва „Червона Калина“ в Нью Йорку, про „Союз Визволення України“. Засновано його в Австрії із полонених з російської армії, українців, загартованих „у національній боротьбі за визволення України“, національно свідомих одиниць, таких як Дмитро ДОНЦОВ, Володимир Дорошенко, довголітній бібліотекар НТШ в краю і на еміграції, Андрій Жук, Микола Залізняк, Всеволод Козловський та інші, до яких згодом приєдналися Олександр Скоропис-Йолтуховський, Микола Троцький і інші. Не стояли осторонь згаданої організації чільні діячі Галичини й Буковини, такі як Василь Сімович, акад. Степан Смаль-Стоцький, Остап Безпалько, Роман Домбчевський, Осип Охримович, Микола Голубець, о. Євген Торула, Павло Дубрівний, різьбар Михайло Гаврилко, Федір Шевченко — син Івана Шевченка, брата нашого пророка й національного генія Тараса Шевченка.

У збірнику охоплені головні ділянки української національної культури, а саме: історія, література, мистецтво, музика, соціологія, хліборобство, пасічництво (в 13 статтях). Центром організації був табір полонених у

Фрайштадті, — Австрія — острівець Вільної України в Західному Світі, джерелом студій, як розвивалась українська національна свідомість на початку ХХ століття.

Завершенням тієї усвідомлюючої української національної праці було створення з тих українських військових полонених колишньої російської армії ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКО-КОЗАЦЬКОЇ ДИВІЗІЇ СІРОЖУПАНИКІВ, які в 1918 р. увійшли в склад Армії України, що боролася за створення Самостійної Соборної Української Держави.

Михайло Гаврилко пише про „Початки національно-культурної праці серед полонених у таборі у Фрайштадті“; Микола Голубець — про „Усвідомлення полонених у таборі Фрайштадт творами українських письменників“. Включено там три статті о. Константина Даниленка на теми виховно-національні, видавничу працю та драматичне товариство в тім таборі. Осип Охримович пише про економіку табору, Василь Прохода та Роман Домбчевський пишуть про усвідомлюючу працю їх в інших таборах полонених. Про товариство „Січ“ розповідає Павло Дубрівний, про пробудження там національної свідомості — Осип Безпалько, про просвітну працю Василь Сімович, а про усвідомлюючі національно виклади в інших таборах цікаво пише Василь Пачовський.

На початку статті подані важливіші біографічні дані про авторів, а їх статті ілюстровані історично-документальними знімками.

ГОВОРИТЬ ПАНЬКО НЕЗАБУДЬКО

„Свято вулиці“

(Фейлетон)

Московські большевики, не можучи викоринити з душі широких народніх мас релігії, для успішнішого побороювання її придумали різні „соціалістичні“ обряди, які нічого нового не дають і є лише в своїй суті невдалими відбитками релігійних і „буржуазно-дрібноміщанських“ обрядів і звичаїв. Церковний шлюб заступлено у „заксі“ з деякими мавпуваннями церковного шлюбу, хрестини — „звіздинами“, день ім'янин — днем народження, святого Миколая — дідом Морозом і т. д.

Крім того, видумано там ще такі свята як: випровадження рекрута до війська, день закінчення сівби, обжинковий день, день доярки, свинарки і безліч інших, а між ними так званий „день вулиці“.

„День вулиці“ в Есесерії почали відзначати недавно. Свято проходить у такий спосіб, що збираються жителі одної вулиці під відкритим небом, п'ють самогон (водка про соціалізмі задорога), їдять, що велів дати товариш Ілліч Второй, співають, танцюють.

Більш обізнані з практикою проведення такого „свята“ кажуть, що до його „програми“, крім тяжкої пиятики, входять ще показ грубих прийомів, брудної лайки та мордобиття.

Самогон, як відомо, там п'ють усі, якщо його випродуковано досить, зверхнорми, і навіть тендітне жіноцтво часто його не цурається. П'ють, як велить соцзвичай, на

„старшо-братній“ взірць — склянками, що ними у світі п'ють лише воду чи молоко, та й не диво, що після такої okazji велика частина „празнуючих“ заливається до безтями. Такі пиятики поширені не лише під час свята „вулиці“..

Отож, підпивши собі зверхнорми, сякий-такий Жорка, Грішка чи інший Ванька залицяючись нахабно до дівчат, не обходиться без грубіянських вихваток. Ось Ванька пристав, як реп'ях до кожуха, до якоїсь Дуньки чи Фесі, а Вова, сердитий з ревнощів, випивши кілька „стограмівок“, скочив наче рись на лиса, на Ваню і почалося мордобитіє. Добре, коли така баталія на кулаках закінчиться, а часто буває так, що й дрючки та ножі йдуть в рух.

А вже грубої лайки, густо перетиканої масними пошехонськими матюками, стільки, як ніде в світі широкому: одне нормальне слово і два матюки, а то й архиматюки як правило.

У грубіянських вихватках, мато-архиматюках і мордобитті та водкопитті „старший брат“ неперевершений ніде й ніким у світі. Пошехонська культура пре з нього прямо лявіною!

Отака то „культурна“ програма одного з „соціалістичних свят“ — „свята вулиці“.